

VAKUUTUSVALVONTA

STATISTIKUNDERSÖKNING OM LAGSTADGAD OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING

Försäkringsinspektionens publikationer
STATISTIK 2007:1

KUVAILULEHTI/ BESKRIVNING

Julkaisija/Utgivare

Vakuutusvalvontavirasto, Försäkringsinspektionen

Tekijä/Redaktör

Paakkinen Maarit ☎ (09) 4155 9528

Welin-Siikaluoma Pirkko ☎ (09) 4155 9617

Julkaisun nimi/Titel

Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen
tilastotutkimus/Statistikundersökning om
lagstadgad olycksfallsförsäkring

Sisältö/Innehåll

Tekstiosa ja liitteet/Text och bilagor

Tiivistelmä/Referat

Tilastotutkimuksessa arvioidaan lakisääteisen tapaturmavakuutusliikkeen tulosta vuosilta
2002 – 2006.

I statistikundersökningen värderas resultatet av lagstadgad olycksfallsförsäkringsrörelsen under år
2002 – 2006.

Avainsanat/Nyckelord

Lakisääteinen tapaturmavakuutus, tilastotutkimus, vakuutusliikkeen tulos

Lagstadgad olycksfallsförsäkring, statistikundersökning, resultat av försäkringsrörelse

Sarja/nimi ja numero

Serie/namn och nummer

Tilastot: 2007:3

Statistik: 2007:1

ISSN

1457-2478

1797-1438

ISBN

978-952-5350-46-3

978-952-5350-47-0

Sivumäärä

Antal sidor

28

29

Kieli

Språk

suomi, ruotsi

finska, svenska

Hinta

Pris

Jakaja/Distributör

Vakuutusvalvontavirasto/

Försäkringsinspektionen

☎ +358 9 4155 9542

e-mail: kirjaamo@vakuutusvalvonta.fi

Kustantaja/Förläggare

Vakuutusvalvontavirasto

Försäkringsinspektionen

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Allmänt.....	5
A. Den lagstadgade olycksfallsförsäkringens resultat	6
Premieinkomstens utveckling	6
Översikt över marknadsandelar	6
Försäkringsrörelsens resultat	7
Försäkringsverksamhetens resultat	12
Bolagsspecifika resultat	13
Nyckeltal	14
A.1 Specifikation av premieinkomsten.....	17
A.2 Specifikation av bruttoersättningar	18
A.3 Specifikation av driftkostnader	19
B. Utvecklingen per affärsår	20
C. Ansvarsskuld	22
D. Utvecklingen av yrkessjukdomar	27
Bilaga 1 Uppgifter om placeringsintäkter som hänför sig till den lagstadgade olycksfallsförsäkringen 2002 - 2006	
Bilaga 2 Resultat av lagstadgad olycksfallsförsäkring per försäkringsbolag, aritmetiska medelvärden under översiktsperioden 2002 - 2006	

19.9.2007

SAMMANFATTNING

Försäkringsinspektionen publicerar årligen en statistikundersökning om lagstadgad olycksfallsförsäkring. För statistikundersökningen har material insamlats från försäkringsbolagen sedan räkenskapsåret 2002. Materialet baserar sig på både bokslutsuppgifter och på uppgifter som producerats av försäkringsbolagens interna redovisning. Uppgifterna är delvis oreviderade.

Ersättningssystemet inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen utgör en del av den sociala trygghet som ankommer på samhället. Försäkringen baserar sig på utövande av offentlig makt, som delegerats till det privata försäkringssystemet. Enligt lagen om olycksfallsförsäkring skall en försäkringsanstalt som bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkring ha beräkningsgrunder i vilka det bestäms hur försäkringspremierna beräknas. Försäkringspremierna skall stå i skälig proportion till de kostnader som försäkringarna medför med beaktande av risken för olycksfall och yrkessjukdomar i det arbete som försäkras. Enligt försäkringsinspektionens syn skall även intäkterna av placeringsverksamheten beaktas vid bedömningen av skäligheten, även om lagen om olycksfallsförsäkring och social- och hälsovårdsministeriets förordning som utfärdats med stöd av lagen inte entydigt tar ställning till saken.

Placeringsintäkterna är av avgörande betydelse för olycksfallsförsäkringens resultat på grund av det avsevärda beloppet av uppbundna medel i rörelsen. I de tidigare statistikundersökningarna värderades placeringsintäkternas inverkan genom två tolkningar av resultatet ("snäv" och "bred"). I den första tolkningen beaktades placeringsintäkterna endast till ett belopp motsvarande avkastningskravet till följd av diskonteringen av ansvarsskulden och i den andra beaktades alla intäkter av placeringsverksamheten som kan allokeras till ifrågakvarande försäkringsgren. På detta sätt kunde man räkna ut de faktiska gränserna för rörelsens resultat. I denna undersökning fastställs försäkringsrörelsens resultat och försäkringsverksamhetens resultat inom lagstadgad olycksfallsförsäkring genom att allokera en bestämd andel av intäkterna av placeringsverksamheten enligt principerna nedan.

Olycksfallsförsäkringens resultat värderas i undersökningen med hjälp av tre olika metoder. Alla dessa resultat beräknas före skatt och utan att beakta avkastningskravet på sysselsatt kapital.

1. I den första metoden beräknas det s.k. utjämnade resultatet av försäkringsrörelsen, där poster av engångskaraktär och exceptionella poster har eliminerats. I det utjämnade resultatet beaktas intäkterna av placeringsverksamheten till beloppet av den riskfria avkastning som erhålls på täckningen för nettoansvarsskulden¹. Det utjämnade resultatet ger en uppskattning av den säkerhetsbelastning som ingår i försäkringspremierna.
2. I den andra metoden beräknas försäkringsrörelsens resultat utan utjämning, där i stället för den riskfria avkastningen den placeringsintäkt till verkligt värde som erhållits på täckningen för ansvarsskulden allokeras till försäkringsrörelsen. Försäkringsrörelsens resultat beskriver försäkringsrörelsens realiserade resultat under översiktsperioden.
3. Det tredje resultatet är det s.k. resultatet av försäkringsverksamheten, där man förutom den placeringsintäkt till verkligt värde som erhållits på de tillgångar som utgör täckning för

¹ försäkringsteknisk ansvarsskuld utan utjämningsbeloppet efter avdrag för återförsäkrades andel

nettoansvarsskulden även beaktar avkastningen till verkligt värde som beräknats på de medel som bundits upp i försäkringsrörelsen. Med i rörelsen uppbundna medel avses i detta sammanhang den andel av den målsatta gränsen för solvenskapitalet enligt social- och hälsovårdsministeriets förordning (60/02/1999) som motsvarar försäkringsgrenen i fråga. Genom försäkringsverksamhetens resultat värderas den intäktsnivå som erhållits på det kapital som sysselsatts för att bedriva lagstadgad olycksfallsförsäkring.

Eftersom undersökningen inte har haft tillgång till mer ingående uppgifter om fördelningen av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden eller solvenskapitalets målsatta gräns mellan olika placeringsinstrument, baserar sig i kalkylen allokeringen av placeringsintäkten till verkligt värde enligt bokslutet till resultatet på en uppskattning. För att få en uppfattning om vilken betydelse valet av allokeringssätt har med tanke på resultatet och för att få en bättre uppskattning av intäktsnivån på de tillgångar som utgör täckning, presenteras resultaten i undersökningen med användning av två olika sätt att allokera placeringsintäkterna till verkligt värde. I den första modellen utnyttjas den fördelningsregel som använts i de tidigare statistikundersökningarna, enligt vilken placeringsintäkten till verkligt värde är densamma oberoende av vilken täckningspost det är fråga om. Detta fördelningsätt beaktar på inget sätt de krav och begränsningar på ansvarsskuldens täckning som föreskrivs i reglerna. I den andra s.k. alternativa värderingsmetoden strävar man efter att på ett förenklat sätt beakta ansvarsskuldens särdrag genom att prioritera masskuldebrevslån vid allokeringen av tillgångar till ansvarsskuldens täckning. Den senare allokeringssättet ger en rättvisare bild av intäkterna av täckningen i synnerhet i fråga om ett kraftigt kapitaliserat försäkringsbolag, vars förmögenhet klart överstiger solvenskraven. Statistikundersökningen kommer framöver att utvecklas på så sätt att mer ingående uppgifter om de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden kommer att samlas in för statistikundersökningen.

Kalkylerna visar att nämnda två metoder för allokeringen av placeringsintäkterna till verkligt värde kan ge även mycket olika uppskattningar under översiktsperioden. I synnerhet åren 2002 och 2006, då intäkterna av försäkringsbolagens två största placeringsklasser, dvs. masskuldebrevslån och aktier, utvecklades i motsatt riktning, leder beräkningssätten till resultat som avviker från varandra. Däremot är de resultat som räknats med dessa två allokeringssätt under hela översiktsperioden 2002–2006 likriktade.

Lagstadgad olycksfallsförsäkring grundar sig på långsiktig verksamhet, till vilken hänförs ett stort antal långvariga osäkerhetsfaktorer. Typiskt för grenen är att de slutliga kostnaderna för försäkringarna framgår mycket långsamt, ofta först efter tiotals år. Detta har en avsevärd betydelse, eftersom största delen av de försäkringsersättningar som betalas ut består av pensioner. En särskild utmaning utgör dessutom yrkessjukdomarna, som kan komma till försäkringsbolagets kännedom långt efter att exponeringen i arbetet har skett. På resultatet av den lagstadgade olycksfallsförsäkringen inverkar också andra långvariga faktorer, såsom t.ex. cyklerna inom ekonomin och finansmarknaden. Den allmänna ekonomiska utvecklingen inverkar förutom på kostnaderna för försäkringarna också på skadefrekvensen. Utvecklingen på finansmarknaden inverkar i sin tur genom placeringsintäkterna direkt på resultatet. För att få en rätt bild av den lagstadgade olycksfallsförsäkringsrörelsens lönsamhet måste man betrakta resultatet under en längre period för att cyklernas inverkan skall kunna beaktas i tillräcklig omfattning. På basis av ett eller ens några år kan man inte dra några slutsatser om premienivån.

I undersökningen värderas försäkringsrörelsens resultat i förhållande till bruttopremieinkomsten². Det utjämnade resultatet av försäkringsrörelsen var under översiktsperioden 2002–2006 i genomsnitt 12,2 procent av bruttopremierna och varierade under olika år från 8,2 procent till 17,0 procent. I det resultat av försäkringsrörelsen som realiserats under översiktsperioden var variationen betydligt större, ända från -10,5 procent år 2003 till +18,8 procent år 2005. (I den alternativa metoden för allokering av placeringarna varierade resultatet mellan -12,2 procent och +21,8 procent.) Under hela översiktsperioden avkastade försäkringsrörelsen i genomsnitt +4,2 procent före skatter och kapitalkostnader i förhållande till bruttopremieinkomsten (med det alternativa beräkningssättet +6,3 procent). På det realiserade resultatet inverkar i hög grad ändringarna i ansvarsskuldens beräkningsgrunder, varav den viktigaste hänför sig till den förnyade dödlighetsmodellen som infördes åren 2003 och 2004. I den nya dödlighetsmodellen förberedde man sig för ökade ersättningskostnader till följd av ökningen av den förväntade livslängden. Därtill ökade ansvarsskulden av att diskontoräntorna till följd av den sjunkande räntenivån flera gånger sänktes under översiktsperioden.

Försäkringsverksamhetens resultat inom lagstadgad olycksfallsförsäkring ställs i undersökningen i relation till rörelsens sysselsatta kapital. Enligt undersökningen har försäkringsverksamheten åren 2002–2006 i genomsnitt gett en avkastning på 9,9 procent på det sysselsatta kapitalet. Liksom försäkringsrörelsens resultat har även försäkringsverksamhetens resultat varierat kraftigt från år till år och rört sig mellan -3,7 procent och +27,5 procent. I den alternativa metoden för allokering av placeringsintäkterna var den genomsnittliga avkastningen 9,4 procent.

Enligt Försäkringsinspektionens syn är en översiktsperiod på fem år för snäv för att man skall kunna få en tillförlitlig uppfattning om premienivån. Utifrån de resultat som erhållits finns det emellertid inga skäl att tvivla på att säkerheten och skäligheten under översiktsperioden skulle ha uppfyllts i premiesättningen av den lagstadgade olycksfallsförsäkringen.

I statistikundersökningen presenteras för första gången också uppgifterna per försäkringsbolag. I fråga om de enskilda bolagen kan den årliga variationen i resultatet typiskt vara betydligt större än i de sammanräknade uppgifterna. De bolagsspecifika uppgifterna presenteras som medeltal för översiktsperioden 2002–2006, och för att få en uppfattning om storleken av de årliga fluktuationerna, ges utöver de genomsnittliga resultaten också standardavvikelsen för respektive resultatprocent. För varje bolag publiceras också medeltalet för totalkostnadsprocenten som beräknats för översiktsperioden.

Under översiktsperioden kan stora skillnader konstateras mellan olika försäkringsbolag. Det lägsta medeltalet för försäkringsrörelsens resultat är -65,9 procent och det högsta +64,4 procent av premieinkomsten. Likaså förekommer stora skillnader i spridningen av resultatprocenten. Resultaten uppvisar som väntat mest variation hos de minsta aktörerna (standardavvikelsen rentav över 100 procentenheter), medan standardavvikelsen hos de största bolagen ligger i nivå med avvikelsen för hela rörelsen. På motsvarande sätt varierar det genomsnittliga resultatet av försäkringsverksamheten i förhållande till det sysselsatta kapitalet under översiktsperioden mellan olika bolag från -9,5 procent till +62,9 procent.

I den bolagsspecifika specifikationen kan man se hur försäkringsbolagen har klarat sig i de rådande konjunkturerna under översiktsperioden. Däremot kan statistiskt sett hållbara slutledningar om premienivån inte dras vare sig per bolag eller utifrån de sammanräknade uppgifterna. På analysen

² bruttopremieinkomsten enligt resultaträkningen med avdrag för fördelningssystemets finansieringsandel

av de bolagsspecifika uppgifterna inverkar utöver cyklerna och de extraordinära posterna dessutom den stokastiska variation som beror på försäkringsbeståndets volym och som ställer egna begränsningar på möjligheten att dra statistiska slutsatser.

19.9.2007

STATISTIKUNDERSÖKNING OM LAGSTADGAD OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING

Allmänt

Försäkringsinspektionen publicerar årligen en statistikundersökning om lagstadgad olycksfallsförsäkring. För statistikundersökningen har material insamlats från försäkringsbolagen sedan räkenskapsåret 2002. Materialet baserar sig på både bokslutsuppgifter och på uppgifter som producerats av försäkringsbolagens interna redovisning. Uppgifterna är delvis oreviderade. En del bolag har på grund av förbättrad redovisningsteknik preciserat siffrorna för åren 2002–2005. Detta har beaktats i statistikundersökningen. Undersökningen är indelad i fyra delar: A. Den lagstadgade olycksfallsförsäkringens resultat, B. Utvecklingen per affärsår, C. Ansvarsskulden och D. Utvecklingen av yrkessjukdomar. För ytterligare information vänligen kontakta matematiker Maarit Paakkinen (09) 4155 9528 och direktör Timo Laakso (09) 4155 9610.

Undersökningen omfattar endast uppgifter i enlighet med lagen om olycksfallsförsäkring. Den lagstadgade försäkringen för idrottsutövare står således utanför rapporten. Såvida inget annat fastställs, avses med bruttosiffror siffror före avdrag av återförsäkrares andel. På motsvarande sätt avses med nettosiffror siffror efter avdrag av återförsäkrares andel, dvs. andelen på bolagets eget ansvar. Utjämningsbeloppet har i sin helhet lämnats utanför undersökningen och räknas således inte här till den försäkringstekniska ansvarsskulden.

Undersökningens avkastningssiffror är beräknade före skatt. Ägarens avkastningskrav på det kapital som sysselsatts för idkandet av verksamheten har inte avdragits från intäkterna.

Genom ersättningssystemet inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen verkställs den sociala trygghet som ankommer på samhället. Försäkringen baserar sig således på utövande av offentlig makt, som delegerats till det privata försäkringssystemet. I enlighet med lagen om olycksfallsförsäkring skall en försäkringsanstalt som bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkring ha beräkningsgrunder i vilka det bestäms hur försäkringspremierna kalkyleras. Premien skall stå i skälig proportion till de kostnader som försäkringen medför, med beaktande av risken för olycksfall och yrkessjukdom i det arbete som försäkras. I enlighet med Försäkringsinspektionens synpunkt skall investeringsverksamhetens intäkter beaktas vid bedömningen av skälighetsprincipen, fastän lagen om olycksfallsförsäkring och med stöd av denna utgivna förordning av social- och hälsovårdsministeriet inte entydigt tar ställning till saken.

Ett mål med denna statistikundersökning är att ta fram information om huruvida den skälighetsprincip som förutsätts i lagen om olycksfallsförsäkring uppfylls. I undersökningen har statistikmaterial om lagstadgad olycksfallsförsäkring samlats in från försäkringsbolagen åren 2002–2006. Utifrån detta material har resultatet av olycksfallsförsäkringen uppskattats enligt tre olika metoder. I den första metoden beräknas det s.k. utjämnade resultatet av försäkringsrörelsen, där poster av engångskaraktär och exceptionella poster har eliminerats. Det utjämnade resultatet ger en uppskattning av den säkerhetsbelastning som ingår i försäkringspremierna. I den andra metoden beräknas försäkringsrörelsens resultat utan utjämning, vilket beskriver försäkringsrörelsens realiserade resultat under översiktsperioden. Vid beräkningen av försäkringsrörelsens resultat har i resultatet beaktats placeringsintäkter som hänför sig till täckningen av ansvarsskulden. Det tredje resultatet är det s.k. resultatet av försäkringsverksamheten, med hjälp av vilket man uppskattar resultatet av den lagstadgade olycksfallsförsäkringen i förhållande till det sysselsatta kapitalet inom

denna försäkringsgren. I resultatet av försäkringsverksamheten har också placeringsintäkter som erhållits på det sysselsatta kapitalet beaktats.

I statistikundersökningen publiceras för första gången utöver uppgifterna för försäkringsgrenen som helhet också bolagsspecifika kalkyler. De bolagsspecifika uppgifterna ges som medelvärden för översiktsperioden. För de relationstal som beskriver verksamheten uppges också spridningen.

Lagstadgad olycksfallsförsäkring grundar sig på långsiktig verksamhet som påverkas av cyklerna på såväl försäkrings- som finansmarknaden, varför fullföljandet av skälighetsprincipen måste följas upp över en period av flera år. På bedömningen inverkar också avkastningskravet på lång sikt som hänför sig till upprätthållandet av försäkrings- och placeringsriskernas sysselsatta kapital. På basis av ett enskilt år eller ett fåtal år kan man inte dra några slutsatser om huruvida premienivån är skälig eller inte. På analysen av de bolagsspecifika uppgifterna inverkar dessutom den stokastiska variation som beror på försäkringsbeståndets volym och som ställer begränsningar på möjligheten att dra statistiska slutsatser.

A. Den lagstadgade olycksfallsförsäkringens resultat

Premieinkomstens utveckling

Premieinkomsten¹ enligt resultaträkningen för år 2006 utan avdrag för kreditförluster och återförsäkrarnas andel utgjorde 669,8 (644,9 år 2005) miljoner euro. Tillväxten från föregående år var 24,9 (91,6) miljoner euro, dvs. cirka 3,9 (16,6) procent. På den exceptionellt stora tillväxten år 2005 verkade i hög grad övergången till fullkostnadsansvar från och med 1.1.2005. Enligt systemet med fullkostnadsansvar betalar försäkringsbolaget fullt pris för offentliga hälsovårdstjänster i stället för den klientavgift som tidigare togs ut av patienten. Före övergången till fullkostnadsansvar uppbars för täckandet av vårdkostnaderna inom den offentliga hälsovården av bolagen årligen en s.k. sjukvårdsavgift, som redovisades till Folkpensionsanstalten. Denna sjukvårdsavgift upptogs inte i premierna i bokslutet till skillnad från den premiedel som uppbars för ersättningskostnaderna enligt fullkostnadsansvaret.²

Enligt Statistikcentralen var lönesumman år 2006, av vilken den lagstadgade olycksfallsförsäkringens premienivå är avhängig, i fråga om ekonomin som helhet (inkl. offentliga sektorn) 4,5 procent större än år 2005 och lönesumman ökade inom alla huvudbranscher. Tillväxten var inom industrin 3,3 procent, byggnadsbranschen 7,5 procent, handeln 4,7 procent, offentliga sektorn 3,3 procent, utbildningssektorn (exkl. offentliga sektorn) 3,9 procent, sektorn för hälsovårds- och socialtjänster (exkl. offentliga sektorn) 8,3 procent, finansieringsbranschen 4,4 procent och övriga tjänster 5,5 procent. Således understeg utvecklingen av premieinkomsten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring den allmänna utvecklingen av lönesumman som helhet.

Översikt över marknadsandelar

I Finland år 2006 fanns det tolv försäkringsbolag som bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkring. Den största marknadsandelen år 2006 mätt enligt premieinkomst före avdrag för kreditförluster och

¹ I premieinkomsten enligt resultaträkningen ingår inte kreditförluster, arbetarskyddsavgift och sjukvårdsavgift.

² Utöver premieinkomsten har fullkostnadsansvaret naturligtvis också bidragit till att höja ersättningskostnadsnivån från år 2005. Ersättningskostnaderna ökade förutom på grund av högre ersättningsutgifter också av ökningen av antalet anmälda skador. Detta förklaras med att också små skador, som tidigare på grund av de ringa kostnaderna kunde lämnas oanmälda som olycksfallsskador, nu kommer till försäkringsbolagens kännedom.

återförsäkrarnas andel hade If, vars marknadsandel ökade till 29,2 (28,7 år 2005) procent. Med en nästan lika stor andel var Pohjola näststörst, vars marknadsandel emellertid sjönk till 28,4 (30,9) procent. Även Tapiolas och Fennias marknadsandel ökade något från året innan. Tapiolas marknadsandel ökade till 16,5 (15,8) och Fennias till 13,4 (12,6) procent. Den sammanlagda marknadsandelen för de övriga bolagen ökade något från året innan och var 12,5 (12,0) procent.

Tabell 1. Försäkringsbolagens marknadsandelar enligt premieinkomst i procent

	Obligatorisk försäkring för arbetstid, tariffpremier			Obligatorisk försäkring för arbetstid, specialtarifferade			Frivillig försäkring för arbetstid (57 § 1 mom.)			Försäkring för fritid (57 § 2 och 3 mom.)			Sammanlagt		
	2006	2005	2004	2006	2005	2004	2006	2005	2004	2006	2005	2004	2006	2005	2004
A-Försäkring	5,8	5,5	6,1	1,3	1,1	0,9	8,3	9,2	8,6	5,3	5,3	4,9	3,5	3,4	3,5
Fennia	16,7	15,6	15,7	11,3	10,5	9,0	13,0	12,7	12,3	14,1	13,9	14,2	13,4	12,6	11,9
If	22,5	23,1	25,1	35,1	33,7	35,8	13,6	13,3	13,9	30,9	30,8	32,2	29,2	28,7	30,5
Lokalförsäkring	6,5	6,5	5,7	0,5	0,4	0,4	7,7	7,5	6,9	4,2	4,2	4,6	3,3	3,2	3,0
Pohjantähti	2,8	3,0	2,7	1,0	0,8	0,8	2,7	2,6	2,5	1,8	1,7	1,7	1,8	1,7	1,6
Pohjola	19,9	19,8	19,3	35,0	39,6	37,7	18,9	18,4	16,8	28,4	29,1	27,2	28,4	30,9	29,3
Redarnas	0,1	0,1	0,1	0,9	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	2,6	2,9	3,0	0,7	0,7	0,7
Tapiola	21,2	22,3	21,6	12,5	10,7	11,7	31,9	32,6	35,3	9,3	8,9	9,2	16,5	15,8	16,4
Turva	1,0	0,9	0,8	0,6	0,6	0,8	1,1	1,1	1,2	0,6	0,7	0,6	0,7	0,7	0,8
Valio	0,0	0,0	0,0	0,3	0,2	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,3
Veritas	2,9	2,7	2,5	1,0	0,9	0,9	2,5	2,4	2,2	2,1	1,9	1,7	1,8	1,7	1,6
Ålands	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,3	0,3	0,3	0,6	0,7	0,7	0,5	0,5	0,5
Sammanlagt mn euro	227,6	219,6	194,2	354,6	344,0	286,8	41,9	38,8	33,5	45,7	42,5	38,9	669,8	644,9	553,3

Bolagens marknadsandelar varierar anmärkningsvärt inom de olika tarifferingsformerna. I försäkringar med tariffpremie³ är If, Tapiola, Pohjola och Fennia rätt jämnstora, medan däremot If och Pohjola var i klart ledande position när det gäller specialtarifferade försäkringar⁴, även om Tapiolas och Fennias marknadsandelar har ökat under de senaste åren.

Försäkringsrörelsens resultat

I följande tabell (Tabell 2) presenteras utifrån försäkringsbolagens sammanräknade uppgifter resultatet av den lagstadgade olycksfallsförsäkringsrörelsen åren 2002–2006 samt de aritmetiska medelvärdena och standardavvikelseerna för dessa fem år. Kalkylen är nettobaserad, vilket innebär att motsvarande återförsäkrars andel har avdragits från posterna i tabellen. Försäkringspremierna och ersättningarna uppges i enlighet med resultaträkningen med den skillnaden att s.k. fördelningsposter⁵ har eliminerats från dem. Fram till år 2006 ingick fördelningsposterna i försäkringspremierna och de utbetalda ersättningarna, men från år 2007 har dessa poster på grund av sin karaktär av resultatregleringsposter lämnats bort från resultaträkningen. Denna kalkyl görs med beaktande av denna nya bokföringspraxis. Till försäkringsrörelsens resultat hänförs intäkter av

³ Försäkringar med tariffpremie är i allmänhet försäkringar för små företag.

⁴ Försäkringar med specialpremie är försäkringar för storföretag.

⁵ Alla ersättningar i enlighet med lagen om olycksfallsförsäkring fonderas inte på förhand, utan en del av dem finansieras solidariskt genom det s.k. fördelningsssystemet. De ersättningar som omfattas av fördelningsssystemet täcks med en fördelningsavgift som motsvarar det årliga behovet och som försäkringsbolagen kan inkludera i den försäkringspremie som uppbärs av försäkringstagarna. Kostnader som finansieras med fördelningsssystemet är t.ex. indexhöjningar av ersättningar i form av pension och kostnadsersättningar för sjukvård och medicinsk rehabilitering för skador som inträffat för mer än tio år sedan.

placeringsverksamheten till beloppet av avkastningen på de medel som utgör täckning för nettoansvarsskulden. Resultaten redovisas utjämnade och utan utjämning på nedan beskrivet sätt.

Från försäkringsrörelsens utjämnade resultat har exceptionella poster eller poster av engångskaraktär som inverkar på resultatet, såsom inverkan av ändringar i beräkningsgrunderna för ansvarsskulden, eliminerats. I det utjämnade resultatet hänförs till försäkringsverksamheten i stället för de realiserade intäkterna intäkter av placeringsverksamheten till ett belopp som motsvarar den riskfria avkastningen som beräknats på nettoansvarsskulden. I det utjämnade resultatet har således sådana faktorer som orsakar årliga fluktuationer i resultatet och därigenom försvårar resultatens jämförbarhet eliminerats. På det utjämnade resultatet inverkar emellertid i synnerhet fluktuationerna i ersättningskostnaderna och utjämningspremierna⁶, vilket medför en viss volatilitet.

På lång sikt ger en utjämnad kalkyl information om försäkringspremierna ur premiesättningssynvinkel. Eftersom principerna för hur försäkringspremierna fastställs skall vara kända redan vid uppgörandet av försäkringsofferterna innan försäkringsperioden inleds, fixeras försäkringspremiernas nivå redan innan kostnaderna för dessa försäkringar realiserar. Typiskt för den lagstadgade olycksfallsförsäkringen är att de slutliga kostnaderna för försäkringarna framgår mycket långsamt, ofta först efter tiotals år. Således baserar sig premiesättningen på bolagets syn på de sannolika framtida kostnaderna samt på en försiktig uppskattning av framtida placeringsintäkter på uppbundna medel i försäkringsrörelsen på lång sikt. Syftet med den kalkyl där ändringarna i beräkningsgrunderna av engångskaraktär har eliminerats från ersättningarna och där placeringsintäkterna har beräknats enligt den riskfria avkastningen är att ge en uppfattning om den förväntade intäktsnivån på försäkringarna. En utjämning av den årliga fluktuation som hänför sig till skadeutvecklingen förutsätter emellertid en tillräckligt lång översiktsperiod i fråga om det utjämnade resultatet för att de ekonomiska konjunkturernas inverkan på skadekostnaden skall kunna beaktas i tillräcklig omfattning.

Försäkringsrörelsens (icke utjämnade) resultat erhålls genom att till resultatet återföra inverkan av ändringarna i beräkningsgrunderna för ansvarsskulden, vilka korrigerats i det utjämnade resultatet, samt genom att beakta placeringsintäkterna enligt verkligt värde som beräknats på täckningen för nettoansvarsskulden. Intäkterna enligt verkligt värde kan beroende på omständigheterna också vara mindre än ovan nämnda riskfria avkastning. Det resultat som erhållits på detta sätt representerar försäkringsrörelsens realiserade resultat. Spridningen av detta resultat återspeglar nivån på försäkrings- och placeringsriskerna på försäkringsbolagets ansvar på lång sikt.

I kalkylen har placeringsintäkterna allokaterats enligt samma princip som i de tidigare statistikundersökningarna⁷, dvs. genom att fördela försäkringsbolagets placeringsintäkter till verkligt värde enligt bokslutet (placeringarnas nettointäkter och förändringen i

⁶ Försäkringsperiodens försäkringspremie består av förskottspremie och utjämningspremie. Om den slutliga försäkringspremien för försäkringsperioden överstiger eller understiger beloppet av den förskottspremie som tagits ut, debiteras eller krediteras försäkringstagaren med skillnaden mellan den slutliga premien och förskottspremierna i form av en utjämningspremie.

⁷ Andelen för lagstadgad olycksfallsförsäkring beräknas med tillämpning av fördelningsförhållandet

$$y = \frac{\text{nettoansvarsskuld}(\text{lag.oly.}) + 0,8 \cdot \frac{B(\text{lag.oly.})}{B} \cdot VT_{\min} + 1,8 \cdot \frac{\text{nettoansvarsskuld}(\text{lag.oly.})}{\text{nettoansvarsskuld}} \cdot S}{\text{nettoansvarsskuld} + 0,8 \cdot VT_{\min} + 1,8 \cdot S}$$

där B = nettopremieintäkt, VT_{\min} = kapitalkrav som hänför sig till de försäkringstekniska riskerna och S = kapitalkrav som hänför sig till placeringsrisken.

värderingsdifferenserna) på nettoansvarsskulden och den målsatta gränsen för solvenskapitalet samt det överstigande kapitalet enligt deras inbördes förhållande. I denna fördelningsregel för placeringsintäkterna beaktas således t.ex. inte att de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden kan avvika även mycket från bolagets totala placeringsfördelning eller att täckningen för ansvarsskulden inom olika försäkringsgrenar kan fastställas på olika sätt t.ex. beroende på ansvarsskuldens duration.

Enligt lagen om försäkringsbolag skall de tillgångar som täcker ansvarsskulden vara uppbyggda med hänsyn till arten av den försäkringsrörelse som bolaget bedriver så att dess placeringar, vilka skall vara diversifierade och ha lämplig spridning, tryggar tillgångarnas säkerhet, avkastning och likviditet. För ansvarsskuldens täckning gäller ett detaljerat täckningsregelverk som avser att i synnerhet begränsa koncentrationsrisken och motpartsrisken i anslutning till täckningen. Eftersom största delen av ansvarsskulden inom lagstadgad olycksfallsförsäkring består av pensionsansvar, skall särskild uppmärksamhet fästas vid säkerheten och likviditeten hos de tillgångar som utgör täckning. Därför använder bolagen i hög grad finansmarknadsinstrument för att täcka ansvarsskulden.

I tabellen redovisas som jämförelse inom parentes också ett alternativt resultat, där avkastningen av nettoansvarsskulden över den riskfria räntan baserar sig på ett annat kalkyleringssätt. Även i denna kalkyl hänförs placeringsintäkterna till täckningen för den lagstadgade olycksfallsförsäkringens ansvarsskuld med tillämpning av en förenklad fördelningsregel, men i beräkningssättet försöker man beakta särdragen i täckningen av ansvarsskulden. Den alternativa kalkylen grundar sig på antagandet att bolaget i sin placeringsportfölj har masskuldebrevslån i första hand för täckning av ansvarsskulden och i synnerhet pensionsansvaren⁸. Naturligtvis baserar sig även den alternativa beräkningsmetoden på uppskattningar. Eftersom Försäkringsinspektionen därtill inte har uppgifter om de bolagsspecifika placeringsintäkterna till verkligt värde för olika placeringsinstrument för tiden före år 2005, har vid beräkningen av det alternativa resultatet för varje bolag för dessa år använts genomsnittliga uppskattade placeringsintäkter⁹ på finansmarknadsinstrumenten.

Genom den alternativa kalkylen fås en uppfattning om vilken betydelse placeringsintäkternas allokering har med tanke på resultatet. I bilaga 1 presenteras på ovan beskrivna två sätt de placeringsintäkter som hänför sig till den lagstadgade olycksfallsförsäkringen per år. I fortsättningen kommer mer ingående uppgifter om de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden att samlas in från försäkringsbolagen som grund för beräkningen.

⁸ I kalkylen antas att bolaget täcker sitt pensionsansvar i första hand med hjälp av masskuldebrevslån. Om bolaget har mer masskuldebrevslån än vad som förutsätts för täckningen av pensionsansvaret, anses bolaget i första hand använda dem för täckning av annan ansvarsskuld. Således skulle den placeringsintäkt som beräknats på pensionsansvaret i allmänhet nästan i sin helhet basera sig på den avkastningsnivå som erhållits på masskuldebrevslån och avkastningen på den övriga ansvarsskulden i allmänhet på det vägda medeltalet av denna och avkastningsnivån på övriga placeringar.

⁹ Som genomsnittlig antagen avkastning på finansmarknadsinstrumenten har använts 2002 8,93 %, 2003 4,69 % och 2004 6,89 % (källor: Effas Bond Index Govt, MSCI Euro Credit Corp. Index och Leonia Penningmarknadsindex)

Tabell 2. Den lagstadgade olycksfallsförsäkringsrörelsens nettoresultat utan fördelningsposter, försäkringsbolagen sammanlagt

1 000 euro	2006	2005	2004	2003	2002	medelvärde	spridning %-enhet
1. Jämförbar premieintäkt	566 966	534 711	432 735	413 395	424 971	474 556	
2. Nettoansvarsskuldens riskfria avkastning minskad med beräkningsräntekostnader	37 475	23 942	37 123	35 099	41 561	35 040	
3. Jämförbar skadeersättningskostnad	-420 647	-408 452	-339 980	-304 928	-308 563	-356 514	
4. Jämförbar kostnadspost för skötseln av ersättningsverksamheten	-32 482	-32 116	-28 799	-32 588	-29 892	-31 175	
5. Driftskostnader	-71 783	-66 469	-62 862	-55 270	-53 498	-61 977	
6. Förändring i garantiavgiftsposten	-2 354	-2 252	-2 180	-2 009	-1 925	-2 144	
7. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat (netto)	77 174	49 364	36 038	53 699	72 654	57 786	
8. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat/bruttopremieinkomst	13,5 %	9,2 %	8,2 %	12,9 %	17,0 %	12,2 %	3,5 %
9. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat/ premie som påförts kunden	11,3 %	7,5 %	6,4 %	10,1 %	13,7 %	9,8 %	2,9 %
7. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat (netto)	77 174	49 364	36 038	53 699	72 654	57 786	
10. Återföring av inverkan av ändringar i ansvarsskuldens beräkningsgrunder på resultatet	-22 201	-25 728	-50 052	-121 029	-9 475	-45 697	
11. Avkastning på nettoansvarsskulden över den riskfria avkastningen	6 889	77 952	44 348	23 683	-84 151	13 744	
12. Försäkringsrörelsens resultat (netto)	61 862	101 587	30 334	-43 647	-20 972	25 833	
13. Försäkringsrörelsens resultat/bruttopremieinkomst	10,8 %	18,8 %	6,9 %	-10,5 %	-4,9 %	4,2 %	11,9 %
14. Alternativt resultat för försäkringsrörelsen/bruttopremieinkomst ¹⁰	-1,2 %	10,3 %	12,2 %	-12,2 %	21,8 %	6,2 %	13,1 %

Mer ingående analys av tabell 2

Med jämförbar premieintäkt (1.) avses premieintäkten på eget ansvar enligt den officiella resultaträkningen korrigerad med inverkan av ändringar i premieansvarets beräkningsgrunder och fördelningssystemets finansieringsandel. År 2006 var premieintäkten enligt resultaträkningen 661,9 (föregående år 636,7) miljoner euro. År 2006 gjordes inga ändringar i premieansvarets beräkningsgrunder. Fördelningssystemets finansieringsandel var 94,9 (102,0) miljoner euro. Den jämförbara premieintäkten var sålunda 567,0 (534,7) miljoner euro, vilket ger en ökning med 32,3 (102,0) miljoner euro, dvs. 6,0 (23,6) procent, från året innan.

I översikten allokeras till försäkringsrörelsens utjämnade resultat den riskfria placeringsintäkt som beräknats för de tillgångar som utgör täckning för nettoansvarsskulden, vilken i detta sammanhang innebär en sådan ränteavkastning som bäst motsvarar finska statens obligation som förfaller om 10 år. I tabellen har denna placeringsintäkt uppdelats i två delar, varav den ena allokeras till försäkringens intäkter och den andra till kostnaderna. Andelen för placeringsintäkterna allokeras till kostnaderna på så sätt att skadeersättningkostnaden (3.) minskas med ett belopp som motsvarar ökningen av ersättningskostnaden till följd av upplösningen av diskonteringen av ansvarsskulden

¹⁰ Alternativt allokering av placeringsintäkterna:

1.000 euro	2006	2005	2004	2003	2002	medelvärde
Avkastning på nettoansvarsskulden över den riskfria avkastningen	-61 740	31 724	67 356	16 382	30 034	16 751

föregående år (beräkningsräntekostnad). Det belopp av den riskfria placeringsintäkten som inte behövs för elimineringen av inverkan av ansvarsskuldens diskontering (2.), stödjer i årets premieintäkt. Posten kan i viss mån anses motsvara den kundåterbäring som kan ges försäkringstagarna utan risk, om kostnaden för det sysselsatta kapitalet i rörelsen inte beaktas. Posten utgjorde år 2006 cirka 37,5 (23,9) miljoner euro, vilket motsvarar cirka 4,8 (5,0) procent av bruttopremieinkomsten enligt resultaträkningen. Den kundåterbäring som bolagen beviljade (se del C) var 32,3 (31,5) miljoner euro.

Den jämförbara skadeersättningskostnaden (3.) erhålls från ersättningskostnaden på eget ansvar enligt resultaträkningen, från vilken fördelningssystemets finansieringsandel, kostnaderna för skötseln av ersättningsverksamheten och beräkningsräntekostnaden har avdragits samt inverkan av gjorda ändringar i skadeersättningsansvarets beräkningsgrunder har eliminerats. Skadeersättningskostnaden enligt resultaträkningen för år 2006 var 510,3 (504,4) miljoner euro, vilket innebär en ökning med 1,1 procent från året innan. Beräkningsräntekostnaderna uppgick till 68,5 (64,3) miljoner euro. Ändringarna i skadeersättningsansvarets beräkningsgrunder utökade skadeersättningskostnaden med 21,9 (25,2) miljoner euro. Av ändringarna i beräkningsgrunderna ökade sänkningen av beräkningsräntan skadeersättningskostnaden med cirka 1,3 (14,0) miljoner euro och förstärkningen av kollektivreserveringen med cirka 20,6 (11,3) miljoner euro. Den jämförbara skadeersättningskostnaden var sålunda 420,6 (408,5) miljoner euro.

Den jämförbara kostnaden för skötseln av ersättningsverksamheten (4.) räknas på motsvarande sätt som den jämförbara skadeersättningskostnaden, dvs. genom att dra av beräkningsräntekostnaden och inverkan av ändringarna i beräkningsgrunderna. Kostnaderna för skötseln av ersättningsverksamheten uppgick till cirka 33,6 (32,2) miljoner euro. Beräkningsräntekostnadernas inverkan var 0,7 (0,6) miljoner euro. Reserven för skaderegleringskostnader ökades som en följd av ändringarna i beräkningsgrunderna med 0,3 (0,5) miljoner euro. Den jämförbara kostnaden för skötseln av ersättningsverksamheten var således 32,5 (32,1) miljoner euro, dvs. 0,4 miljoner euro mer än ett år tidigare.

De övriga driftskostnaderna för lagstadgad olycksfallsförsäkring (5.) utgjorde 71,8 (66,5) miljoner euro, dvs. cirka 8,0 procent mer än året innan. I kalkylen beaktas ytterligare förändringen i garantiavgiftsposten (6.) som en post som minskar resultatet, dvs. det belopp med vilket bolaget lagstadgat skall utöka garantiavgiftsposten. Garantiavgiftsposten utökades med 2,4 (2,3) miljoner euro.

Försäkringsrörelsens utjämnade resultat (7.) uppgick år 2006 till 77,2 (49,5) miljoner euro och medeltalet för hela översiktsperioden 2002–2005 var 57,8 miljoner euro. På rad (8.) i tabellen presenteras resultatet i förhållande till bruttopremieinkomsten, med vilket avses bruttopremieinkomsten enligt resultaträkningen med avdrag för fördelningssystemets finansieringsandel. Det erhållna relationstalet för år 2006 var 13,5 (9,2) procent och för hela översiktsperioden i genomsnitt 12,2 procent.

Då relationstalet 8 visar resultatet i förhållande till den premieinkomst som räknas som försäkringsbolagets inkomst, visar relationstalet 9 resultatet i förhållande till den premie som har påförts kunden, dvs. i denna post ingår även alla de för överföring avsedda inkomstposter som försäkringsbolaget är skyldigt att uppbära av sina kunder i samband med försäkringspremien (arbetarskyddsavgift, sjukvårdsavgift fram till år 2004 och fördelningssystemets finansieringsandel) samt kreditförluster på premiefordringar. Ställt i relation till den försäkringspremie som påförts kunden skiljer sig det genomsnittliga resultatet (9,8 procent) med cirka 20 procent från motsvarande resultat (12,2 procent) i förhållande till försäkringsbolagets premieinkomst.

I försäkringsrörelsens resultat (12.) beaktas inverkan av ändringarna i ansvarsskuldens beräkningsgrunder samt den uppskattade placeringsintäkten till verkligt värde för de tillgångar som utgör täckning för nettoansvarsskulden. Ändringarna i ansvarsskuldens beräkningsgrunder (10.) består av ovan presenterade ändringar som gjorts i premieansvaret, skadeersättningsansvaret och reserven för skaderegleringskostnader. Av den placeringsintäkt till verkligt värde som beräknats på de tillgångar som utgör täckning för nettoansvarsskulden beaktas i denna post den andel som inte ingick i det utjämnade resultatet, dvs. den placeringsintäkt som överstiger den riskfria avkastningen (11.). Denna post kan också vara negativ, om avkastningen till verkligt värde är mindre än den riskfria avkastningen. År 2006 var försäkringsrörelsens resultat 61,9 (101,6) miljoner euro, vilket utgjorde 10,8 (18,8) procent av bruttopremieinkomsten (13.). Medelvärde för relationstalet för fem år var 4,2 procent.

Med den alternativa allokeringen av placeringsintäkterna var försäkringsrörelsens resultat (14.) under översiktsperioden i genomsnitt något högre än med den ursprungliga placeringsfördelningen och uppgick till 6,2 procent. På årsnivå betraktat kunde resultaten som beräknats på dessa två sätt avvika även betydligt från varandra. Detta kan närmast förklaras med den olikriktade utvecklingen av placeringsintäkterna till verkligt värde av de två största placeringsklasserna – ränteinstrument och aktier – i synnerhet åren 2002 och 2006.

Den genomsnittliga resultatprocenten som under översiktsperioden beräknats för den icke utjämnade försäkringsrörelsen är klart lägre än den procent som beräknats för den utjämnade rörelsen. På detta inverkar å ena sidan i synnerhet de betydande ändringar i ansvarsskuldens beräkningsgrunder som gjordes åren 2003 och 2004 samt å andra sidan särskilt de låga placeringsintäkterna år 2002 (i den alternativa kalylen år 2006) i förhållande till den riskfria avkastningen. De viktigaste ändringarna i ersättningsansvarets beräkningsgrunder hänförde sig till preciseringen av dödlighetsprognosmodellen till kohortbaserad på grund av den ökade förväntade livslängden samt sänkningen av diskontoräntan som en följd av den sjunkande räntenivån. Som väntat var variationen i det icke utjämnade resultatet (spridning = 11,9 procent) betydligt större än i det utjämnade resultatet (3,5 procent).

Försäkringsverksamhetens resultat

I tabell 3 presenteras försäkringsverksamhetens resultat (16.), vilket består av summan av försäkringsrörelsens resultat och den placeringsintäkt till verkligt värde som hänförs till täckningen för det kapitalkrav som allokeras till den lagstadgade olycksfallsförsäkringen (solvenskapitalets målsatta gräns VPO₁). Allokeringen av placeringsintäkten görs enligt samma princip som i fråga om ansvarsskulden, dvs. genom att ta en relativ andel motsvarande kapitalkravet av placeringarnas nettointäkter till verkligt värde som hänförts till den lagstadgade olycksfallsförsäkringen.

Den målsatta gräns som hänför sig till lagstadgad olycksfallsförsäkring uppgick år 2006 till 550,1 (502,4) miljoner euro. På täckningen för detta kapitalkrav har uppskattningsvis placeringsintäkter på 23,8 (34,1) miljoner euro erhållits (15.). Således var 2006 års resultat 85,7 (135,7) miljoner euro (16.). I förhållande till den genomsnittliga målsatta gränsen för solvenskapitalet innebär detta en avkastning på cirka 16,3 (27,5) procent på det sysselsatta kapitalet (17.). För hela översiktsperioden var denna avkastning i genomsnitt 9,9 procent.

Liksom vid beräkningen av försäkringsrörelsens resultat presenteras också här ett alternativt resultat (18.), som baserar sig på ett annat sätt att allokera placeringsintäkterna. I denna modell beräknas

försäkringsrörelsens resultat genom att använda den tidigare presenterade alternativa allokeringen av placeringsintäkterna. Vid beräkningen av avkastningen på den målsatta gränsen för solvenskapitalet baserar sig den uppskattade placeringsintäkten på den egendomsmassa som inte hänförs till ansvarsskulden. Under en översiktsperiod på fem år leder den alternativa kalkylen till nästan samma genomsnittliga avkastningsprocent som den ursprungliga kalkylen (9,4 procent).

I bilaga 1 presenteras placeringsintäkterna beräknade för de tillgångar som utgör täckning för solvenskapitalets målsatta gräns enligt standardformeln och det alternativa beräknings sättet.

Tabell 3. Försäkringsverksamhetens resultat

1 000 euro		2006	2005	2004	2003	2002	medelvärde	spridning %-enhet
13.	Försäkringsrörelsens resultat	61 862	101 587	30 334	-43 647	-20 972	25 833	
15.	Avkastning på solvenskapitalets målsatta gräns	23 836	34 118	30 734	27 878	4 020	24 117	
16.	Försäkringsverksamhetens resultat	85 697	135 705	61 068	-15 769	-16 952	49 950	
17.	Försäkringsverksamhetens resultat/genomsnittlig målsatt gräns för solvenskapitalet	16,3 %	27,5 %	12,6 %	-3,3 %	-3,7 %	9,9 %	13,4 %
(18.	Alternativ ¹¹ resultat för försäkringsverksamheten/genomsnittlig målsatt gräns för solvenskapitalet	10,0 %	22,2 %	12,3 %	-6,5 %	8,9 %	9,4 %	10,3 %

Bolagsspecifika resultat

I bilaga 2 presenteras resultaträkningarna för försäkringsrörelsen och försäkringsverksamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring enligt tabell 2 och 3 som medelvärden för översiktsperioden 2002–2006 per försäkringsbolag. Invid det aritmetiska medelvärdet för respektive resultatprocent presenteras motsvarande standardavvikelse. Dessutom ges i bilagan det aritmetiska medelvärdet för driftskostnadsprocenten, skadeprocenten och totalkostnadsprocenten. Dessa nyckeltal räknas på traditionellt sätt utifrån rörelsen på eget ansvar efter eliminering av beräkningsrättekostnaden och liksom i tabell 4 utan fördelningsposter.

Av bilaga 2 framgår att bolagen har klarat sig på mycket olika sätt i de konjunkturen som rådde under översiktsperioden. Exempelvis var försäkringsrörelsens genomsnittliga resultat som lägst -65,9 procent och som högst +64,4 procent av bruttopremieinkomsten. På motsvarande sätt varierade försäkringsverksamhetens genomsnittliga resultat mellan -9,5 procent och +62,9 procent i förhållande till sysselsatt kapital (den genomsnittliga målsatta gränsen för solvenskapitalet).

De avvikande medelvärdena kan förklaras med dels olika avkastningsnivåer på premier och placeringar dels med den årliga stokastiska variationen i resultaten. Den årliga variationen i anslutning till ett enskilt bolags resultat är typiskt mycket större än vad som framgår av det sammanräknade materialet. Även i det utjämnade resultatet av försäkringsrörelsen – i synnerhet hos bolag med liten premieinkomst – kan standardavvikelserna vara avsevärt stora (som mest över 100

¹¹ Alternativ allokering av placeringsintäkterna:

1.000 euro	2006	2005	2004	2003	2002	medelvärde
Avkastning på solvenskapitalets målsatta gräns	59 191	53 912	6 136	20 345	-52 253	17 466

procentenheter). Detta innebär att beräkningsformelns utjämnande inverkan på resultatet i fråga om enskilda försäkringsbolag realiserar på mycket olika sätt beroende på bolagets storlek.

Inom lagstadgad olycksfallsförsäkring kan bolaget inte inverka på beloppet av den ersättning som betalas ut för en skada, eftersom ersättningen fastställs enligt lagen om olycksfallsförsäkring. Ersättningarna beror inte på försäkringsbolagets storlek, varför enskilda skador avsevärt kan sätta resultatet i gungning hos ett litet bolag. Som ett belysande exempel på detta kan man nämna att den lägsta poolgräns som ett bolag i Skadepoolen för lagstadgad olycksfallsförsäkring¹² valt år 2006 var 400 000 euro, då premieinkomsten för försäkringsbolaget med den minsta marknadsandelen under översiktsperioden i genomsnitt låg under 900 000 euro. Med andra ord, om bolaget inte ordnar annat återförsäkringsskydd för sin försäkringsrörelse, kan en enskild skada för bolaget medföra en kostnad som uppgår åtminstone till denna poolgräns. I fråga om försäkringsbolaget med den minsta marknadsandelen i statistikundersökningen skulle redan en enda skada av denna omfattning sänka medeltalet för försäkringsrörelsens resultatprocent med över 8 procentenheter.

För att man utifrån nyckeltalen skall kunna göra statistiskt sett betydande slutledningar gällande ett försäkringsbolags premienivå, borde översiktsperioden vara tillräckligt lång redan för att jämma ut de stokastiska fluktuationerna. I allmänhet är fem år inte en tillräckligt lång tid för detta.

Nyckeltal

I tabellerna 4–7 har nyckeltalen angetts enligt tre olika beräkningstekniker, vilka är den traditionella, den traditionella där beräkningsräntekostnaden har eliminerats från utbetalda ersättningar, samt en jämförbar teknik, där riskfri avkastning med avdrag för beräkningsräntekostnad stärker premieintäkten och där beräkningsräntekostnaden och inverkan av ändringar i beräkningsgrunder har avdragits från ersättningskostnaden. Alla nyckeltal har räknats efter avdrag för fördelningssystemets finansieringsandel.

Med riskprocent avses i detta sammanhang skadekvot, från vilken har eliminerats kostnader för handläggning av ersättningsverksamheten, dvs. den kostnadsprocent som härrör från försäkringsriskerna. Den sammanräknade jämförbara riskprocenten minskade från 73,1 procent året innan till 69,6 procent. Den riskprocent som uträknats enligt traditionella formler var 90,0 (93,0) procent. Beräkningsräntekostnadens inverkan på riskprocenten beräknad enligt traditionella formler var -12,0 (-11,9) procentenheter.

¹² Skadepoolen för lagstadgad olycksfallsförsäkring är ett arrangemang som baserar sig på ett frivilligt avtal, i vilket alla finländska försäkringsbolag som bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkring deltar. Poolens uppgift är att fördela skador som överstiger poolgränsen mellan poolmedlemmarna samt att ordna återförsäkringsskydd för de storskador som överstiger poolens självbehåll.

Tabell 4. Försäkringsbolagens riskprocent enligt redovisningssättet i bokslutet för år 2007¹³

	Jämförbar ¹⁴				Traditionell, från vilken beräkningsräntekostnaden har eliminerats ¹⁵				Traditionell ¹⁶			
	2006	2005	2004	2003	2006	2005	2004	2003	2006	2005	2004	2003
Högsta	95,4 %	212,8 %	91,9 %	137,2 %	130,2 %	302,7 %	107,4 %	152,9 %	148,8 %	355,9 %	119,5 %	180,4 %
Median	62,6 %	70,3 %	63,0 %	58,7 %	67,9 %	73,6 %	78,6 %	69,8 %	86,0 %	84,0 %	89,7 %	81,1 %
Sammanlagt	69,6 %	73,1 %	72,4 %	68,0 %	78,0 %	81,1 %	90,1 %	102,8 %	90,0 %	93,0 %	104,4 %	117,4 %
Lägsta	25,3 %	30,8 %	9,9 %	10,3 %	26,9 %	35,5 %	21,6 %	34,0 %	32,0 %	40,9 %	35,3 %	42,8 %

Till skadekvoten räknas också kostnaderna för handläggning av ersättningsverksamheten, vilka här specificerats som skaderegleringsprocent. Den jämförbara skaderegleringsprocenten var 5,4 (5,7) procent. Beräknad med traditionell beräkningsteknik var motsvarande siffra 5,9 (6,2) procent, varav beräkningsräntekostnadens negativa inverkan var 0,1 (0,1) procentenheter.

Tabell 5. Försäkringsbolagens skaderegleringsprocent

	Jämförbar				Traditionell, från vilken beräkningsräntekostnaden har eliminerats				Traditionell			
	2006	2005	2004	2003	2006	2005	2004	2003	2006	2005	2004	2003
Högsta	18,7 %	45,5 %	30,3 %	19,8 %	39,0 %	50,6 %	32,9 %	21,6 %	39,0 %	51,1 %	32,9 %	21,6 %
Median	5,2 %	6,6 %	6,6 %	6,9 %	5,5 %	7,0 %	6,9 %	7,6 %	5,5 %	7,2 %	6,9 %	7,6 %
Sammanlagt	5,4 %	5,7 %	6,1 %	7,3 %	5,8 %	6,1 %	6,7 %	8,2 %	5,9 %	6,2 %	6,9 %	8,3 %
Lägsta	0,0 %	0,8 %	3,1 %	-0,3 %	0,0 %	0,9 %	3,3 %	-0,3 %	0,7 %	1,6 %	3,8 %	0,7 %

Den jämförbara driftkostnadsprocenten var 11,9 (11,9) procent. Beräknad enligt traditionella formler var driftkostnadsprocenten 12,7 (12,4) procent.

Tabell 6. Försäkringsbolagens driftkostnadsprocent

	Jämförbar				Traditionell			
	2006	2005	2004	2003	2006	2005	2004	2003
Högsta	17,9 %	48,0 %	22,5 %	41,0 %	20,0 %	54,1 %	23,9 %	43,5 %
Median	12,7 %	12,8 %	13,7 %	14,4 %	13,6 %	13,4 %	14,8 %	15,1 %
Sammanlagt	11,9 %	11,9 %	13,4 %	12,3 %	12,7 %	12,4 %	14,5 %	13,4 %
Lägsta	3,0 %	-2,3 %	6,4 %	8,2 %	3,3 %	-2,4 %	7,0 %	8,8 %

Den jämförbara totalkostnadsprocenten minskade från året innan med 3,9 procentenheter till 86,8 procent. Beräknad enligt traditionella formler sjönk totalkostnadsprocenten med 3,1 procentenheter

¹³ Med redovisningssättet i bokslutet för år 2007 avses de tal där fördelningssystemets finansieringsandel har avdragits från premieinkomsten och de utbetalda ersättningarna.

¹⁴ (Skadeersättningskostnad + Inverkan av skadeersättningsansvarets diskontering ± Inverkan av ändring i beräkningsgrunder för skadeersättningsansvar) / (Premieintäkt ± Inverkan av ändring i beräkningsgrunder för premieansvar + Nettoansvarsskuldens riskfria avkastning med avdrag för nettoansvarsskuldens diskonteringskostnad)

¹⁵ (Skadeersättningskostnad + Inverkan av skadeersättningsansvarets diskontering) / (Premieintäkt)

¹⁶ (Skadeersättningskostnad) / (Premieintäkt)

till 108,6 procent. Diskonteringens negativa inverkan på totalkostnadsprocenten beräknad enligt traditionella formler var 12,1 (12,0) procentenheter.

Tabell 7. Försäkringsbolagens totalkostnadsprocent

	Jämförbar				Traditionell, från vilken beräkningsräntekostnaden har eliminerats				Traditionell			
	2006	2005	2004	2003	2006	2005	2004	2003	2006	2005	2004	2003
Högsta	132,0 %	306,3 %	117,4 %	172,9 %	171,0 %	407,3 %	135,9 %	192,7 %	189,8 %	461,1 %	146,1 %	220,5 %
Median	81,1 %	86,6 %	85,0 %	86,6 %	94,1 %	92,3 %	102,1 %	97,4 %	104,7 %	104,2 %	111,9 %	105,0 %
Sammanlagt	86,8 %	90,8 %	91,9 %	87,6 %	96,5 %	99,6 %	111,3 %	124,3 %	108,6 %	111,7 %	125,8 %	139,1 %
Lägsta	36,5 %	45,6 %	31,2 %	29,6 %	38,8 %	47,9 %	44,9 %	54,4 %	44,6 %	54,0 %	58,7 %	63,1 %

Då det egentliga nettoersättningsansvaret är 4,1 (4,0) gånger större än nettopremieinkomsten hänförs sig de försäkringstekniska riskerna i en betydande omfattning till den försäkringstekniska ansvarsskulden och dess uppskattning. Med ett antagande om att alla övriga poster hålls oförändrade har en 1 procent höjning av nettopremieinkomsten eller av det egentliga nettoersättningsansvaret följande inverkan på de sammanräknade totalkostnadsprocenterna:

Tabell 8. Känslighetsanalys av sammanräknad totalkostnadsprocent (inverkan angiven i %-enhet)

+ 1 procent	Jämförbar				Traditionell där beräkningsräntekostnaden har eliminerats				Traditionell			
	2006	2005	2004	2003	2006	2005	2004	2003	2006	2005	2004	2003
Nettopremieinkomst	-0,8 %	-0,9 %	-0,8 %	-0,8 %	-1,0 %	-1,0 %	-1,1 %	-1,2 %	-1,1 %	-1,1 %	-1,3 %	-1,4 %
Egentligt nettoersättningsansvar	4,5 %	4,6 %	5,1 %	5,1 %	4,8 %	4,8 %	5,5 %	5,5 %	4,8 %	4,8 %	5,5 %	5,5 %

+ förtecken höjer totalkostnadsprocenten

Från resultaträkningens synvinkel påverkar 1 procent ändring i diverse faktorer enligt följande:

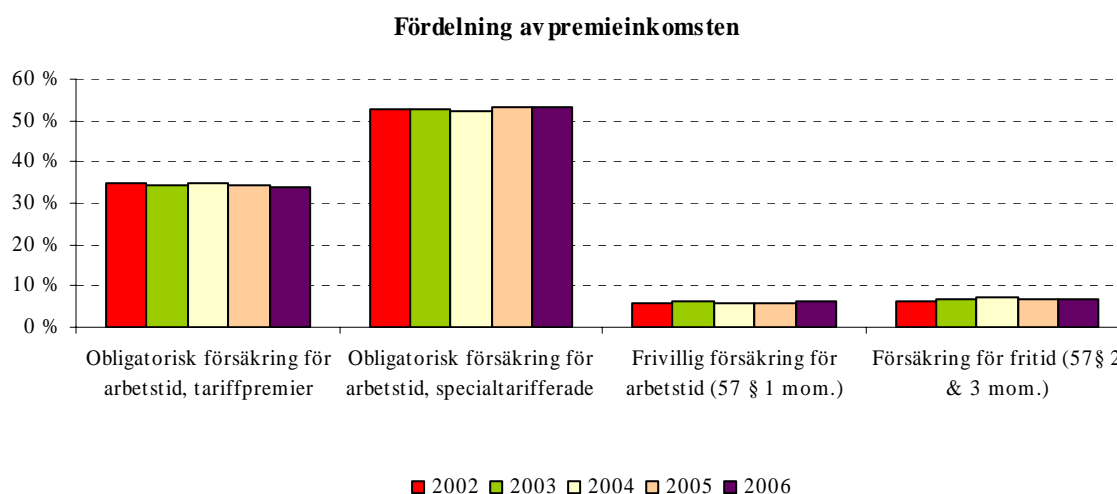
Tabell 9. Känslighetsanalys av resultaträkningen

+ 1 procent	2006	2005	2004	2003
Jämförbar premieintäkt	5 670	5 347	4 327	4 134
Jämförbar skadeersättningskostnad	-4 206	-4 085	-3 400	-3 049
Jämförbar kostnad av skadereglering	-325	-321	-288	-326
Driftskostnad	-718	-665	-629	-553
Gängse värde av inv. avkastning	1 741	2 618	2 168	1 855
Egentligt nettoersättningsansvar	-27 131	-25 506	-23 765	-22 663
Kundgottgörelse	-323	-315	-260	-284

+ förtecken förbättrar resultatet

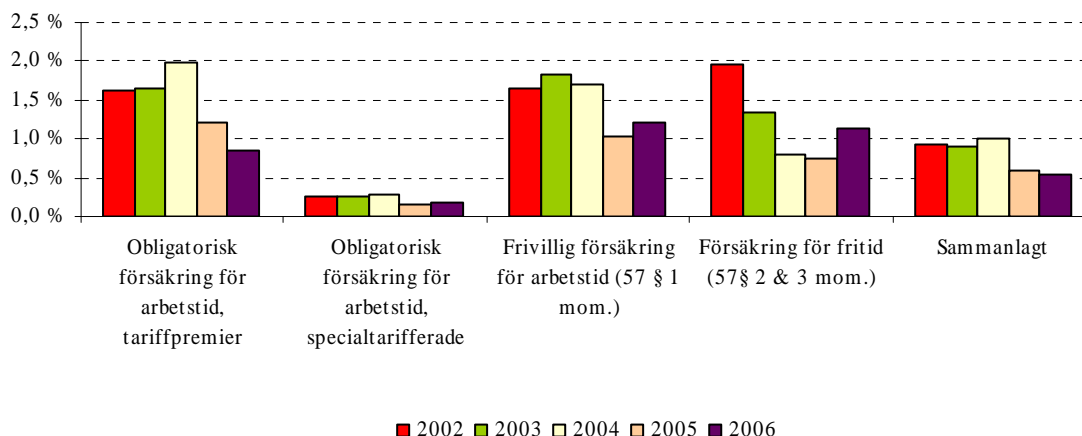
A.1 Specifikation av premieinkomsten

Premieinkomsten före kreditförluster och arbetarskyddsavgift var 680,1 (654,9) miljoner euro. Andelen av den arbetarskyddsavgift som deponeras vidare var 10,3 (10,1) miljoner euro och i kreditförluster bokfördes sammanlagt 3,6 (3,9) miljoner euro. Premieinkomsten enligt resultaträkningen uppgick till 666,2 (641,0) miljoner euro och den fördelades sålunda att 225,6 (216,9) miljoner euro härstammade från obligatorisk försäkring för arbetstid med tariffpremie, 353,9 (340,8) miljoner euro från specialtarifferad obligatorisk försäkring för arbetstid, 41,4 (38,4) miljoner euro från frivillig försäkring för arbetstid enligt 57 § 1 mom. och 45,1 (42,2) miljoner euro från försäkring för fritid enligt 57 § 2 och 3 mom. Premieinkomstens fördelning har under de fyra senaste åren varit rätt så stabil.

Då lagstadgad olycksfallsförsäkring är en obligatorisk försäkring för arbetsgivaren och då ett försäkringsbolag inte kan neka att bevilja en försäkring bör utvecklingen av kreditförluster följas upp. Arbetsgivarnas finansiella problem kan vanligtvis skådas som en ökning av kreditförluster. Kreditförlusternas andel av den totala premieinkomsten minskade jämfört med året innan och var 0,5 (0,6) procent. Kreditförlustprocenten var lägst för specialtarifferad obligatorisk försäkring för arbetstid (försäkringar till storföretag) och var 0,2 procent. I jämförelse med året innan minskade också kreditförlustprocenten i fråga om obligatorisk försäkring för arbetstid med tariffpremie (d.v.s. vanligtvis försäkringar till småföretagare) till 0,8 procent.

Kreditförluster i procent av premieinkomst

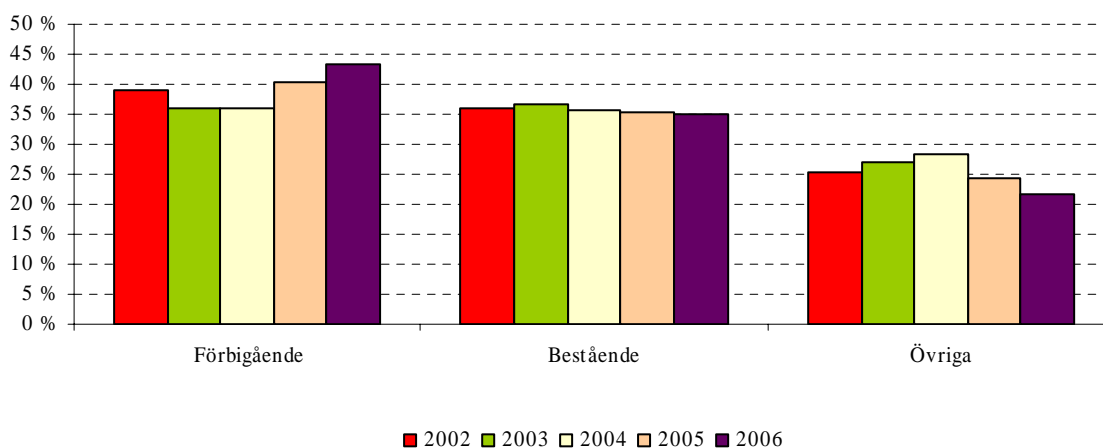

A.2 Specifikation av bruttoersättningar

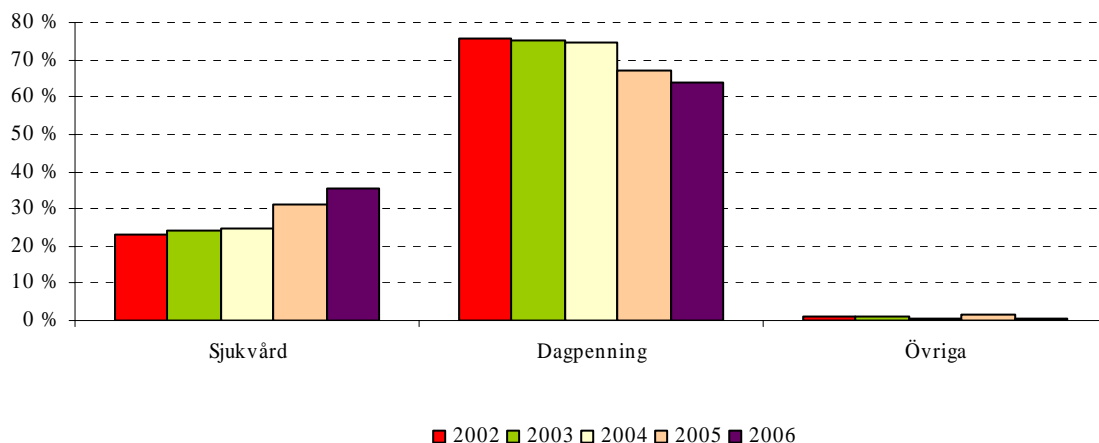
I bruttoskadeersättningar utbetalades 451,6 (432,8) miljoner euro. Av detta belopp var 43,3 (40,6) procent förbigående ersättningar, 35,1 (35,4) procent bestående ersättningar och 22,5 (23,2) procent övriga ersättningar. De förbigående ersättningarna utgörs nästan i sin helhet av antingen dagpenningar eller sjukvårdsersättningar och deras andel av förbigående ersättningar var 99,4 (98,5) procent. Största delen av de bestående ersättningarna utgörs av slutligt fastställda och temporära invalidpensioner och deras andel av bestående ersättningar var 83,2 (81,9) procent. De övriga ersättningarna består närmast av indexhöjningar, som årligen finansieras genom det s.k. fördelningssystemet. Indexhöjningarnas andel av övriga ersättningar var 88,3 (89,0) procent.

De betalda kostnaderna för handläggning av ersättningsverksamheten uppgick till 28,0 (28,0) miljoner euro. Av detta belopp var 25,7 (25,0) miljoner euro försäkringsbolagens egna direkta kostnader och 2,2 (3,0) miljoner euro andelen av OFF:s kostnader för handläggning av ersättningsverksamheten samt kostnaderna för olycksfallsnämnden och ersättningsnämnden för olycksfallsärenden. Sålunda utgjorde 92,0 (89,3) procent av försäkringsbolagens betalda kostnader för handläggning av ersättningsverksamheten egna direkta kostnader.

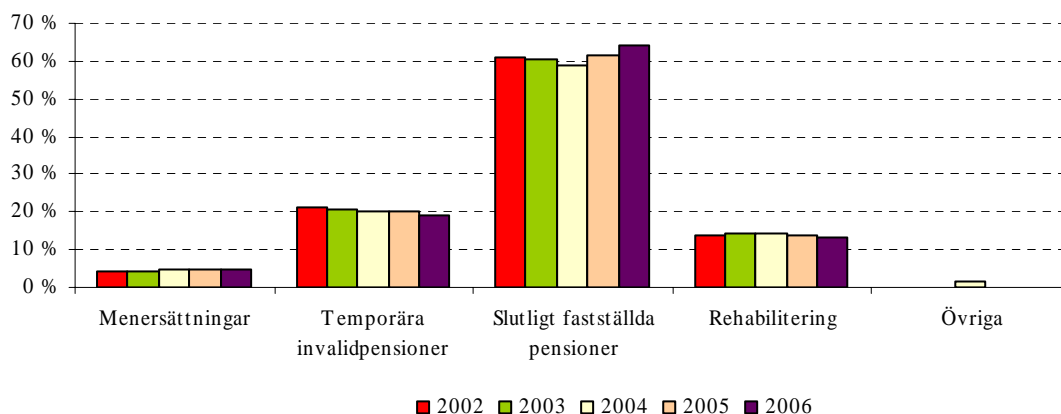
Fördelning av utbetalda bruttoskadeersättningar

Fördelning av förbigående bruttoersättningar

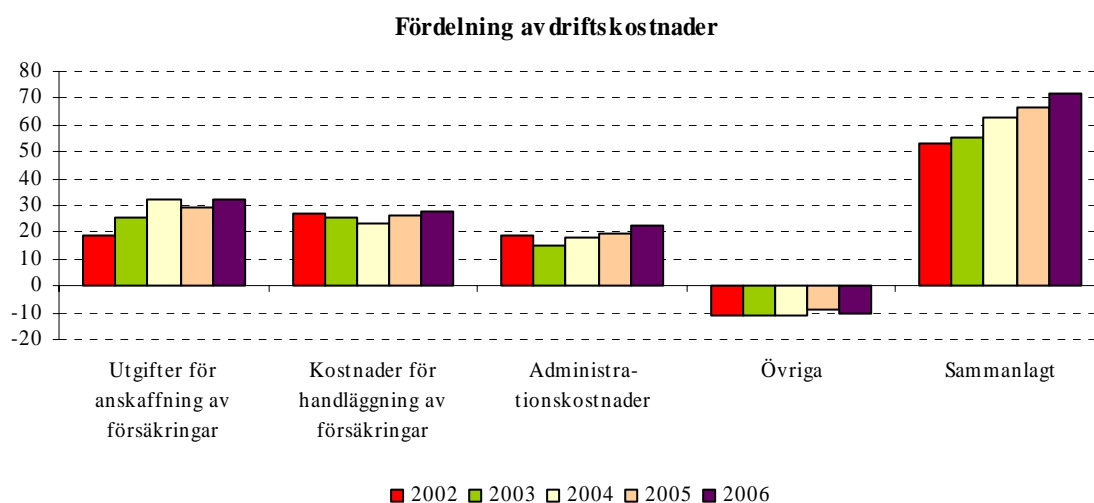
Fördelning av bestående bruttoersättningar

A.3 Specifikation av driftkostnader

Hänförandet av driftkostnaderna till den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och allokeringen av dem till olika funktioner grundar sig på bolagens interna redovisning. Principerna för hänförandet växlar därför delvis mellan olika bolag och år.

Försäkringsbolagens driftkostnader ökade med 8,0 (5,7) procent från 66,5 miljoner euro till 71,8 miljoner euro. Av detta var 32,0 (29,6) miljoner euro utgifter för anskaffning av försäkringar, 27,4 (26,5) miljoner euro kostnader för handläggning av försäkringar och 22,5 (19,3) miljoner euro försäkringsbolagens administrationskostnader. Driftkostnaderna minskade genom arbetslöshets- och grupplivförsäkringens skötselprovisioner med 11,3 (9,9) miljoner euro samt provisioner och vinstandelar för avgiven återförsäkring med 0,6 (0,6) miljoner euro. Avskrivningar som hänför sig till den lagstadgade olycksfallsförsäkringen utgjorde sammanlagt 1,8 (1,7) miljoner euro.

Utgifterna för anskaffning av försäkringar steg från året innan med 8,0 procent. Provisionernas andel av utgifterna för anskaffning av försäkringar, i vilka inte ingår provisioner till egen personal, steg från året innan med 21,8 procent till 2,4 miljoner euro, medan övriga utgifter för anskaffning av försäkringar steg med 7,0 procent till 29,5 miljoner euro.

Administrationskostnaderna ökade med 16,7 (7,1) procent och skötselkostnader ökade med 3,4 (12,1) procent från året innan. I samband med debitering av försäkringspremien insamlar försäkringsbolag som bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkring även försäkringspremier som hänför sig till arbetslöshets- och grupplivförsäkring och deponerar dem vidare. För detta arbete utbetalas en skötselprovision till försäkringsbolaget. Utan denna skötselprovision vore försäkringsbolagen driftskostnader 83,0 (76,4) miljoner euro, d.v.s. 15,7 (14,9) procent större. Provisionernas andel av egentliga driftskostnader (anskaffnings-, skötsel- och administrationskostnader) var 13,7 (13,1) procent.

B. Utvecklingen per affärsår

Riskrörelsens bruttoresultat uppföljs per affärsår enligt motsvarande princip som i fråga om resultatet i årsbokslutet. Eftersom beviljandet av kundåterbäringar, d.v.s. närmast beaktandet av placeringsverksamheten, har en central roll inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen, läggs därför till de bruttopremier som bokförts per affärsår före uppskattningen av utjämningspremien bruttoansvarsskuldens riskfria avkastning med avdrag för bruttoansvarsskuldens beräkningsräntekostnad. Från de betalda bruttoskadeersättningsarna elimineras den negativa inverkan av bruttoskadeersättningsansvarets diskontering, d.v.s. beräkningsräntekostnaden. I uppföljningen per affärsår elimineras även förändringar i ansvarsskuldens beräkningsränta. Till detta läggs förändringen i bruttoskadeersättningsansvaret, från vilken har avdragits reserven för okända skador inom specialarrangemanget för yrkessjukdomar. De bolag som reserverar ovannämnda post i ansvarsskulden som en separat post, tillämpar oftast en sådan beräkningsteknik som gör det svårt att göra en specifikation per affärsår.

Försäkringsbolagens ansvar framgår först efter flera årtionden (se punkt C). Särskild osäkerhet hänför sig därför till ansvarsskuldens tillräcklighet, vilken inverkar på det slutliga resultatet per affärsår antingen positivt eller negativt. Slopandet av reserven för okända skador inom special-

arrangemanget för yrkessjukdomar från analysen förbättrar åtminstone i början riskkvoten, som sedan korrigeras med tiden då ansvaren klarnar.

Det är också skäl att beakta att så länge som något affärsår är förknippat med reserver, räknas i analysen den riskfria avkastningen med avdrag för ansvarsskuldens diskontering försäkringspremien till godo, vilket förbättrar nyckeltalen för kommande affärsår. De jämförbara nyckeltalen per affärsår nedan är således endast en uppskattning av det slutliga utfallet, som framgår först efter flera uppföljningsår.

Jämförbara nyckeltal per affärsår (brutto)

Affärsår	Riskkvot					Genomsnittlig skaderegleringsprocent för fem år	Genomsnittlig driftkostnadsprocent för fem år	Uppskattad jämförbar totalkostnadsprocent
	2002	2003	2004	2005	2006			
2002	81,56 %	71,80 %	71,62 %	71,12 %	70,79 %	5,16 %	10,18 %	86,13 %
2003	----	83,28 %	78,74 %	79,68 %	79,32 %	5,16 %	10,18 %	94,66 %
2004	----	----	86,41 %	76,49 %	71,67 %	5,16 %	10,18 %	87,01 %
2005			----	89,87 %	76,96 %	5,16 %	10,18 %	92,30 %
2006				----	88,66 %	5,16 %	10,18 %	104,00 %

Från tabellen ovan kan tecken på en begynnande trend observeras. Uppskattad jämförbar totalkostnadsprocent per affärsår är i begynnelseåret nära 100 procent (nollresultat) varifrån den rätt så snabbt minskar och stannar efter något år på en nivå, som troligtvis är lägre än 100 procent. Detta torde bero på att investeringsverksamhetens intäkter (i denna uppföljning riskfri 10 årig avkastning) inte beaktas tillräckligt i prissättningen av försäkringspremien.

Bruttoskadeersättningsansvaret har väsentligt förstärkts under de senaste fyra åren. Den inledande reserver har varit otillräcklig för affärsåren 2002, 2003 och 2005, men felmarginalen har tillsvidare stannat under 10 procent, vilket kan anses vara skäligt¹⁷.

Uppföljning av bruttoskadeersättningsansvarets tillräcklighet

Affärsår	Tillräcklighetsprocent*				
	2002	2003	2004	2005	2006
2002	100,0 %	103,6 %	103,9 %	103,0 %	102,6 %
2003	----	100,0 %	106,8 %	109,2 %	109,2 %
2004	----	----	100,0 %	105,8 %	97,9 %
2005			----	100,0 %	105,1 %
				----	100,0 %

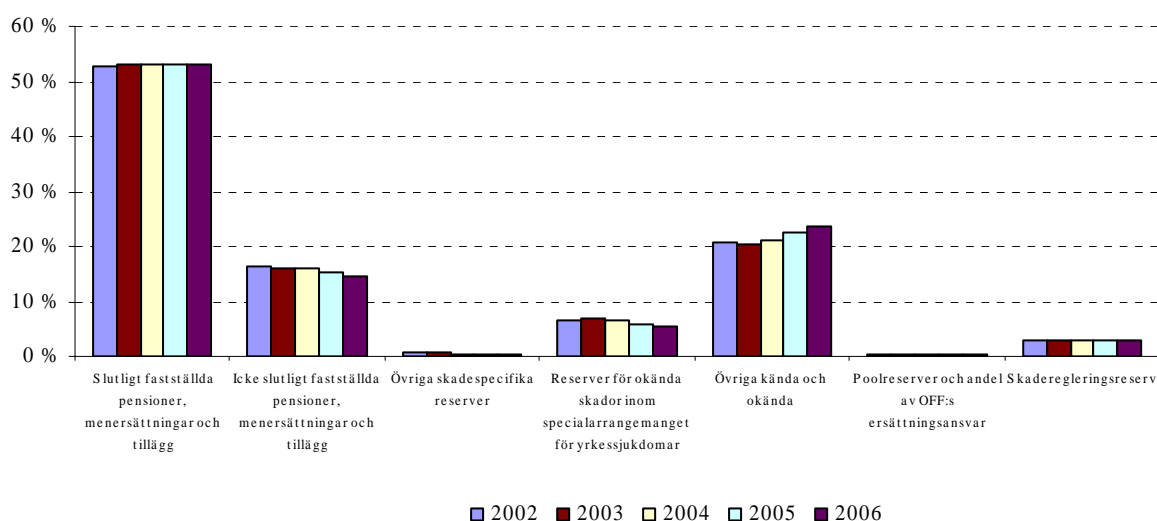
* Tillräcklighetsprocenten för inledande reserv är 100

¹⁷ I analysen är en felmarginal på 0 – 5 procent oväsentlig (d.v.s. normal felmarginal), en felmarginal på 5 – 10 procent skälig, en felmarginal på 10 – 20 procent betydande och en felmarginal på över 20 procent mycket betydande.

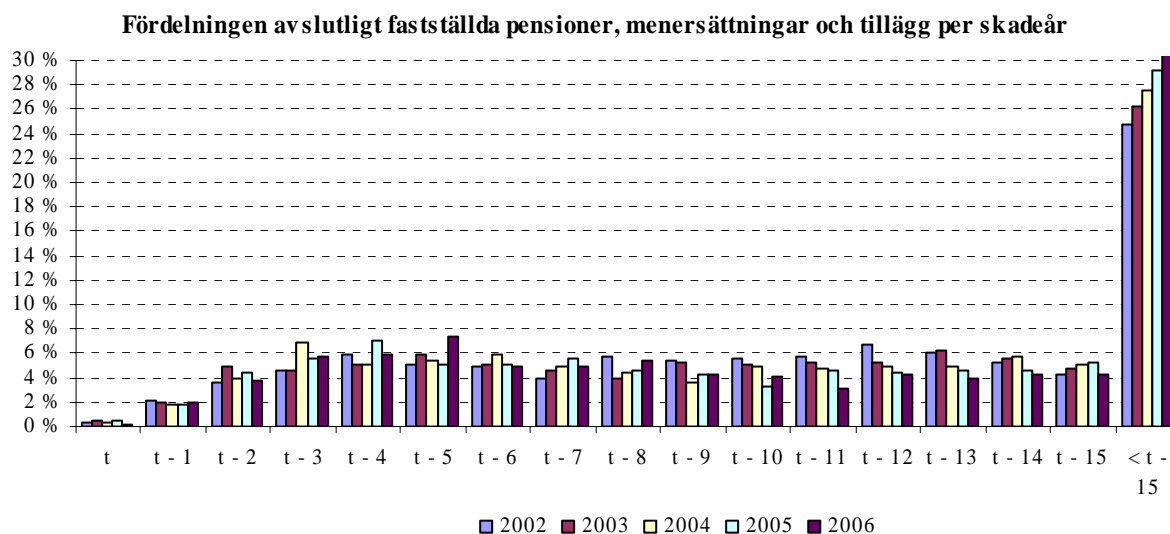
C. Ansvarsskuld

Den sammanlagda bruttoansvarsskulden uppgick i slutet av år 2006 till cirka 2 782,6 (2 619,7) miljoner euro, varav återförsäkrarnas andel var 3,5 (5,2) miljoner euro vilket innebär att ansvarsskuldens återförsäkringsgrad var cirka 0,1 (0,2) procent. Av bruttoansvarsskulden utgjorde 0,2 (0,2) procent premieansvar, 97,6 (97,6) procent egentligt ersättningsansvar och 2,2 (2,3) procent garantiavgiftspost. Under de fem senaste åren har inga större förändringar i fördelningen av det egentliga bruttoersättningsansvaret skett. En betydande del av det egentliga bruttoersättningsansvaret ansluter sig till långfristigt ansvar i form av pensioner. Ersättningar som betalas ur fördelningssystemet, såsom indexhöjningar, ingår inte i det egentliga ersättningsansvar som reserverats för försäkringsbolagets framtida ersättningar.

Fördelning av egentligt bruttoersättningsansvar

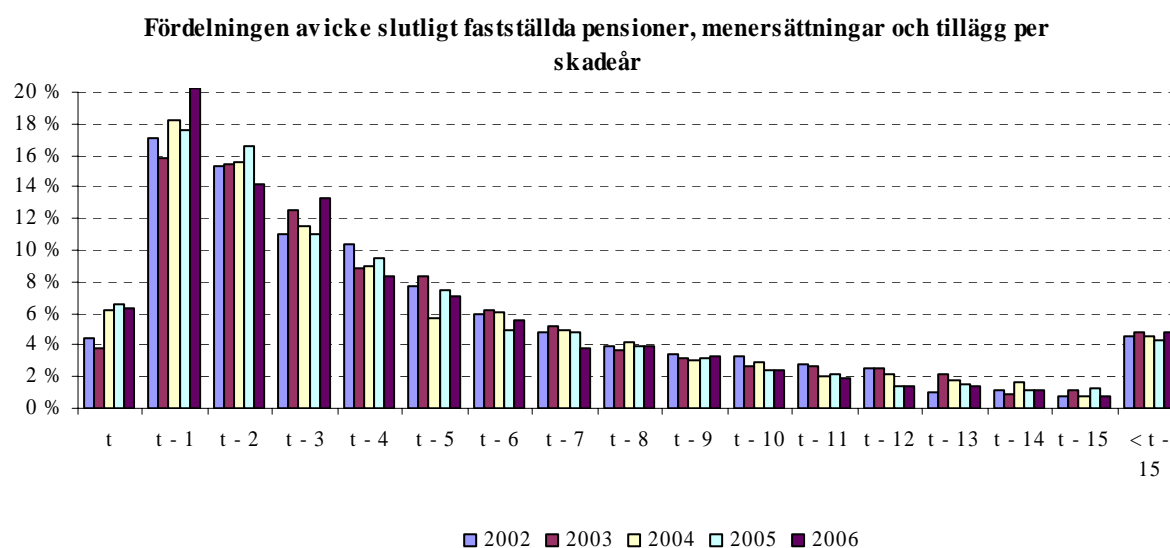

Bruttoansvarsskuldens fördelning per skadeår växlar beroende på om det är fråga om 1) fastställda pensioner, menersättningar och tillägg, 2) icke slutligt fastställda pensioner, menersättningar och tillägg, 3) skadespecifika reserver eller 4) reserver för övriga kända eller okända skador. Skadeåren för fastställda pensioner, menersättningar och tillägg är typiskt mycket gamla. Cirka 51,3 (52,5) procent av ansvaren hänför sig till skadeår som är över 10 år gamla.

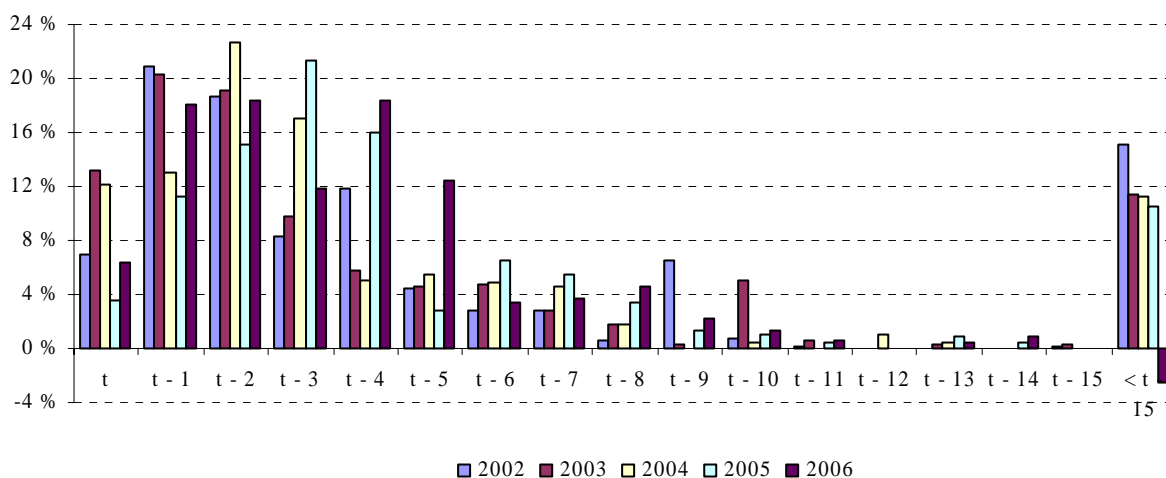
t = bokslutsår

I skadeåren för icke slutligt fastställda pensioner, menersättningar och tillägg ligger tyngdpunkten klart på nyare år. Cirka 69,5 (68,9) procent av ansvarerna hänförs till skadeår som är högst 5 år gamla. Av reserverna hänförs emellertid 4,8 (4,3) procent till skadeår som är över 15 år gamla, vilket påvisar reservens långsamma avveckling.

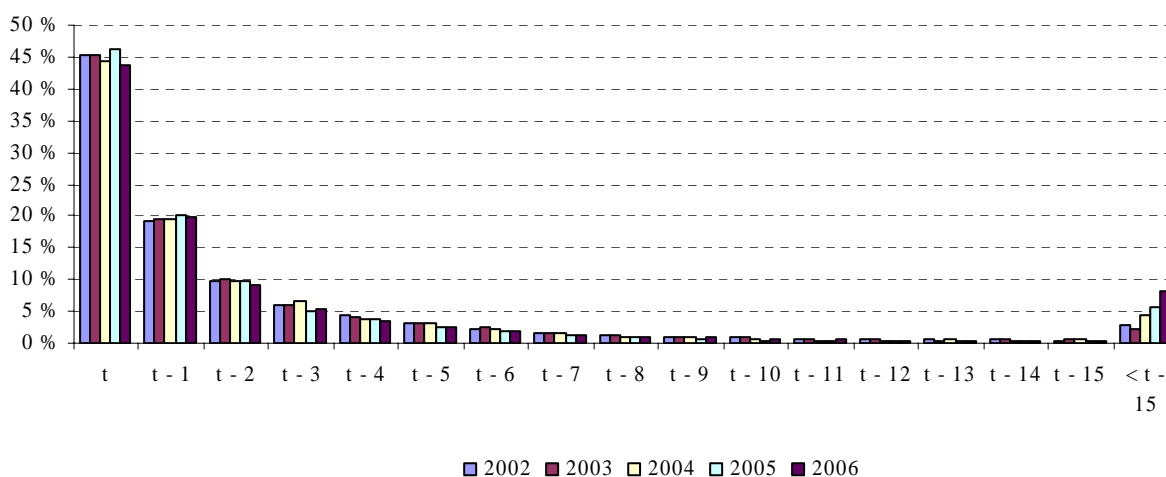
Övriga skadespecifika reserver än ovannämnda har inom lagstadgade olycksfallsförsäkring gjorts i rätt ringa omfattning. Typiskt ligger tyngdpunkten i fördelningen av dem per skadeår på nyare skadeår. Cirka 85,3 (70,1) procent hänförs till skadeår som är högst 5 år gamla.

Fördelningen av övriga skadespecifika reserver per skadeår

Reserven för övriga kända och okända skador kallas oftast också för kollektivreservering. I reserven beaktas typiskt både kända och okända förbigående ersättningar och okända bestående ersättningar. Förbigående ersättningar avvecklas fortare än bestående ersättningar. Den tidpunkt då en okänd bestående ersättning blir känd, överförs reserven vanligen på icke slutligt fastställda pensions-, menersättnings- och tilläggsreserver. Därför hänför sig reserven för övriga kända och okända skador mycket kraftigt till nyare skadeår. Cirka 84,2 (87,8) procent hänför sig till skadeår som är högst 5 år gamla.

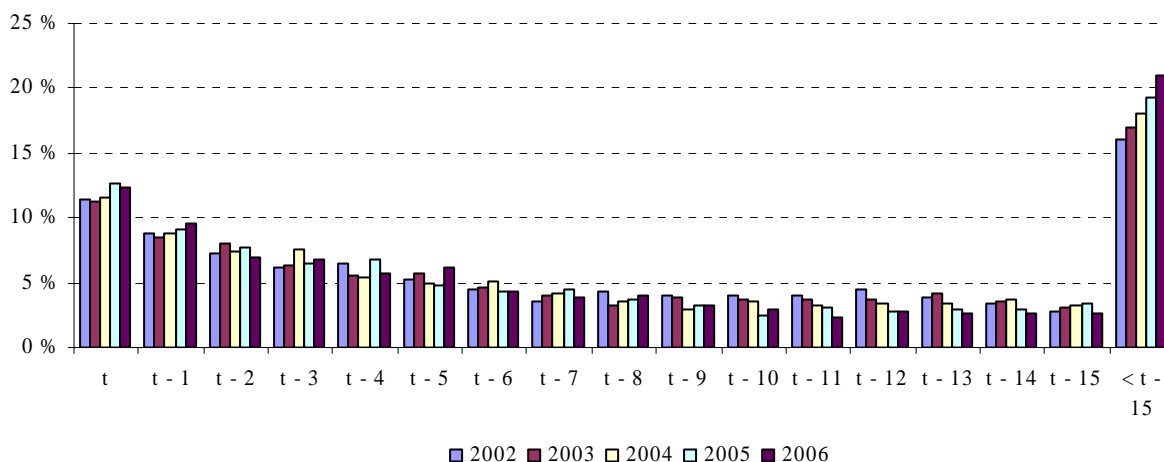
Fördelningen av reserver för övriga kända och okända* skador per skadeår

* Med undantag av reserven för okända skador inom specialarrangemanget för yrkessjukdomar

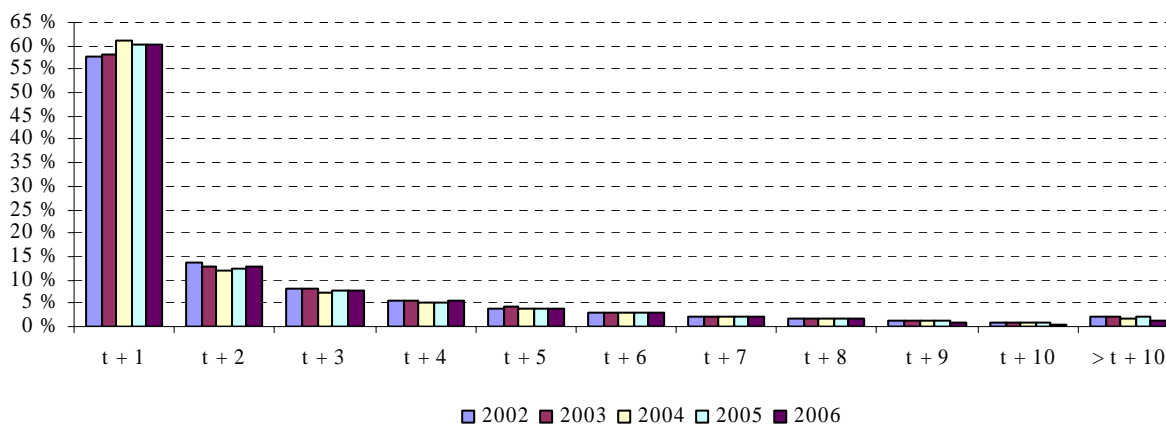
Av den sammanlagda fördelningen per skadeår hänför sig cirka 47,6 (47,6) procent av reserverna till skadeår som är högst 5 år gamla. Till skadeår som är över 10 gamla hänförde sig cirka 34,1 procent av ansvarerna, då motsvarande siffra året innan var 34,4 procent. Av reserverna som hänför sig till skadeår som är över 15 år gamla i förhållande till övriga skadeår har under de senaste två åren ökat med 3,1 procentenheter. Denna förskjutning torde delvis bero på förändringen i dödlighetsantagandet och nedsättningen av beräkningsräntan.

Den sammanlagda fördelningen per skadeår

Tyngdpunkten i den uppskattade avvecklingsfördelningen (upplösningen) för förbigående ersättningar i det egentliga bruttoersättningsansvaret ligger klart på nyare skadeår. Inom tre år uppskattas cirka 81,0 (80,3) procent av ansvaret vara betalt. Trots den stora siffran uppskattas cirka 1,4 (2,0) procent av ansvaret vara betalt först efter 10 år.

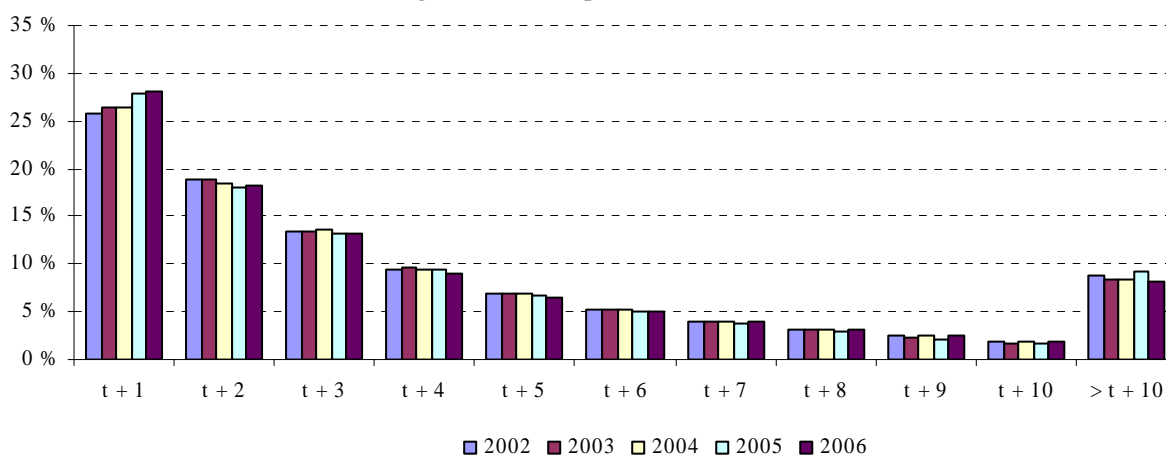
Bruttoansvarsskuldens uppskattade avvecklingsfördelning av förbigående ersättningar

Den uppskattade avvecklingsfördelningen för bestående ersättningar i det egentliga bruttoersättningsansvaret har uppskattats på så sätt att kommande fastställda pensioner, menersättningar och tillägg behandlas som engångsersättningar och de har beaktats endast vid den tidpunkt när de fastställs, varvid deras gruppering ändras till fastställda kapitalvärden och en betydande del av osäkerheten i försäkringsbolagets ansvar faller bort.

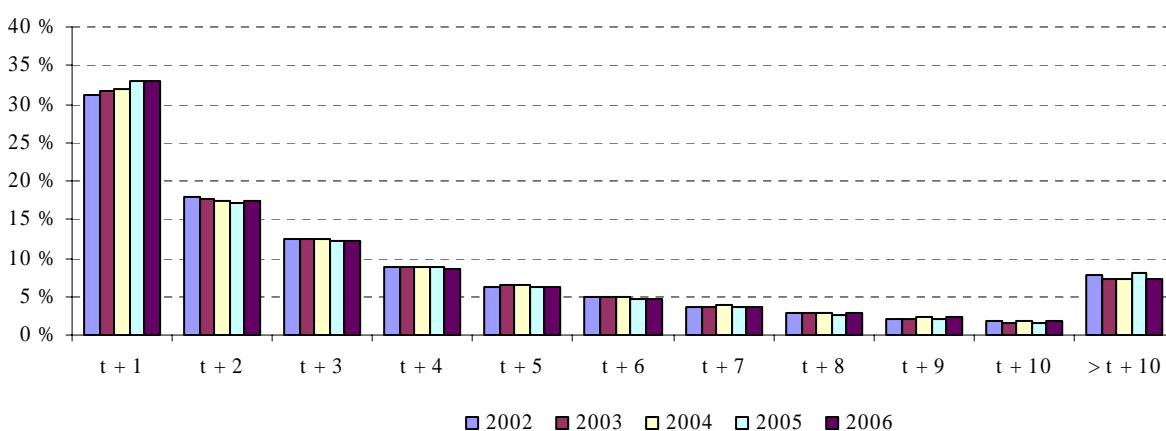
Likaså ligger tyngdpunkten i den uppskattade avvecklingsfördelningen för bestående ersättningar klart på nyare skadeår. Inom tre år uppskattas cirka 59,5 (59,1) procent av ansvaret vara betalt. Cirka 8,2 (9,1) procent av ansvaret uppskattas emellertid vara betalt först efter 10 år.

Bruttoansvarsskuldens uppskattade avvecklingsfördelning av icke fastställda bestående ersättningar fram till tidpunkten för fastställandet

Som helhet uppskattat avvecklas 62,7 (62,4) procent av osäkerheten i ansvarsskuden inom 3 år och 77,4 (77,4) procent inom 5 år. Trots detta klarnar cirka 7,2 (8,0) procent av den osäkra andelen först efter 10 år.

Bruttoansvarsskuldens uppskattade avvecklingsfördelning av förbigående och bestående ersättningar

Av det egentliga bruttoersättningsansvaret var 79,2 (80,2) procent diskonterad ansvarsskuld. Den vägda genomsnittliga diskonteringsräntan sjönk från året innan med 0,02 (0,11) procentenheter till 3,29 (3,31) procent. Den tillämpade beräkningsräntan växlade beroende på bolag. Den högsta tillåtna räntan år 2006 var 3,80 procent.

Tillämpad diskonteringsränta

	2006	2005	2004	2003	2002
Högsta	3,50 %	3,50 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Median	3,40 %	3,43 %	3,50 %	3,70 %	3,95 %
Vägt medeltal	3,29 %	3,31 %	3,42 %	3,64 %	3,81 %
Medeltal	3,28 %	3,29 %	3,37 %	3,59 %	3,81 %
Lägsta	2,50 %	2,50 %	2,50 %	3,00 %	3,50 %

Försäkringsverksamhetens avkastningskrav på placeringarna i förhållande till nettoansvarsskulden var 3,94 (4,07) procent. Av detta var 2,62 (2,67) procent avkastningskrav som hänför sig till diskontering, 1,23 (1,31) procent avkastningskrav som hänför sig till premierabatter och återbärningar och 0,09 (0,09) procent övriga faktorer. I och med den försämrade räntenivån har försäkringsbolagen sänkt sin beräkningsränta och minskat premierabatterna och återbärningarna. Den sammanräknade investeringskravet var mindre än den riskfria avkastningen på nettoansvarsskulden.

D. Utvecklingen av yrkessjukdomar

Skadetidpunkten för ett olycksfall motsvarar den tidpunkt då en yrkessjukdom har visat symptom. Om inget annat föranleds av särskilda orsaker, anses som den tidpunkt då yrkessjukdomen framträtt, den tidpunkt då den person som insjuknat första gången uppsökt läkare för undersökningar eller senare på grund av sjukdom som konstaterats som yrkessjukdom. Om den insjuknade personen då yrkessjukdomen framträder, inte längre arbetar i det arbete där sjukdomen kan ha orsakats, fastställs ersättningsskyldigheten på basis av det senaste anställningsförhållandet i vilket det arbete som utförts kan ha orsakat sjukdomen (sista möjliga exponeringsår). Om den anställning där den anställda varit exponerad och enligt vilken ersättningsskyldigheten fastställs har upphört före sjukdomens framträdande, omfattas yrkessjukdomen av specialarrangemanget.

Statistikföringen av misstanke om yrkessjukdom i bolagens interna uppföljning varierar mellan olika bolag. I en del bolag har ”felaktiga” misstankar registrerats som ett avdrag från det totala antalet, medan i några bolag har ”felaktigheten” inte beaktats överhuvudtaget. Detta innebär att det i viss mån uppstår statistikfel i den totala statistiken.

Antalet anmälda yrkessjukdomar ökade med 5 234, då motsvarande siffra ett år tidigare var 5 147. Av de anmälda yrkessjukdomarna hörde 714 (803) till specialarrangemanget. För yrkessjukdomar utbetalades i ersättning 58,8 (56,7) miljoner euro, dvs. cirka 13,0 (13,1) procent av betalda bruttoskadeersättningar. Förändringen i kända yrkessjukdomsreserver steg med 2,7 (18,5) miljoner euro.

Yrkessjukdomar sammanlagt och andel av specialarrangemanget för yrkessjukdomar i %

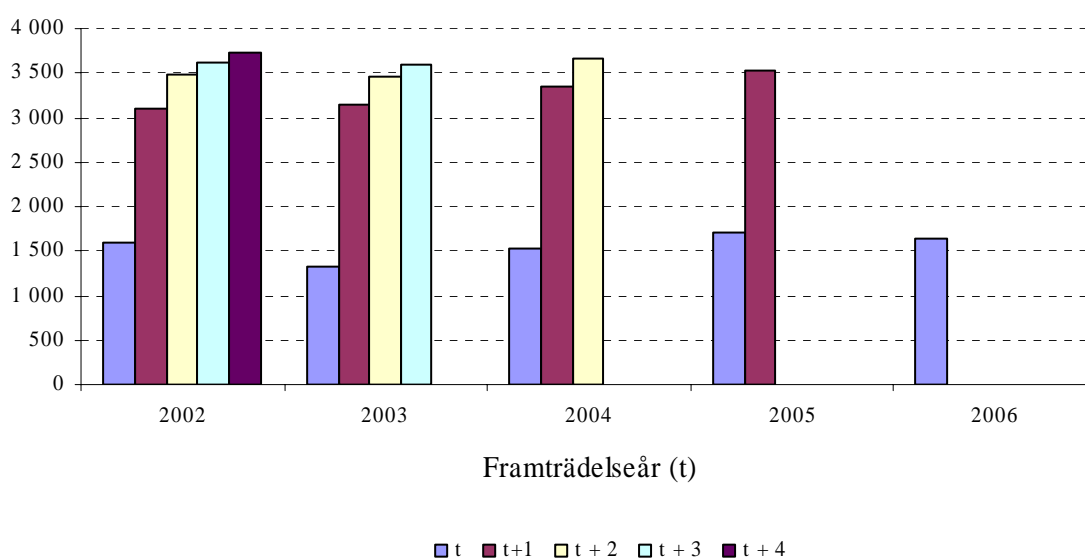
Framträdelsår	Utbetalda bruttoskadeersättningar		Skadespecifika bruttoreserver		Sammanlagt		Antalet skador	
2002	18 015	30,7 %	20 430	37,1 %	38 446	34,1 %	3 736	12,1 %
2003	15 019	35,4 %	23 988	41,4 %	39 008	39,1 %	3 585	13,6 %
2004	12 712	30,4 %	27 125	35,8 %	39 837	34,1 %	3 665	15,6 %
2005	8 097	28,6 %	19 849	39,0 %	27 947	36,0 %	3 525	9,4 %
2006	1 555	11,7 %	2 150	15,4 %	3 705	13,8 %	1 635	5,5 %

Av statistiken framgår klart att skador inom specialarrangemanget för yrkessjukdomar fortsättningsvis uppdagas och att deras andel av yrkessjukdomarna är betydande. Under redovisningsåret 2006 hänförde sig till affärsåret 2002 32 nya fall, till affärsåret 2003 39 nya fall, till affärsåret 2004 117 nya fall och till affärsåret 2005 225 nya fall. Sammanräknat hänför sig till affärsåret 2002 453 fall, till affärsåret 2003 487 fall, till affärsåret 2004 572 fall, till affärsåret 2005 330 fall och till affärsåret 2006 90 fall.

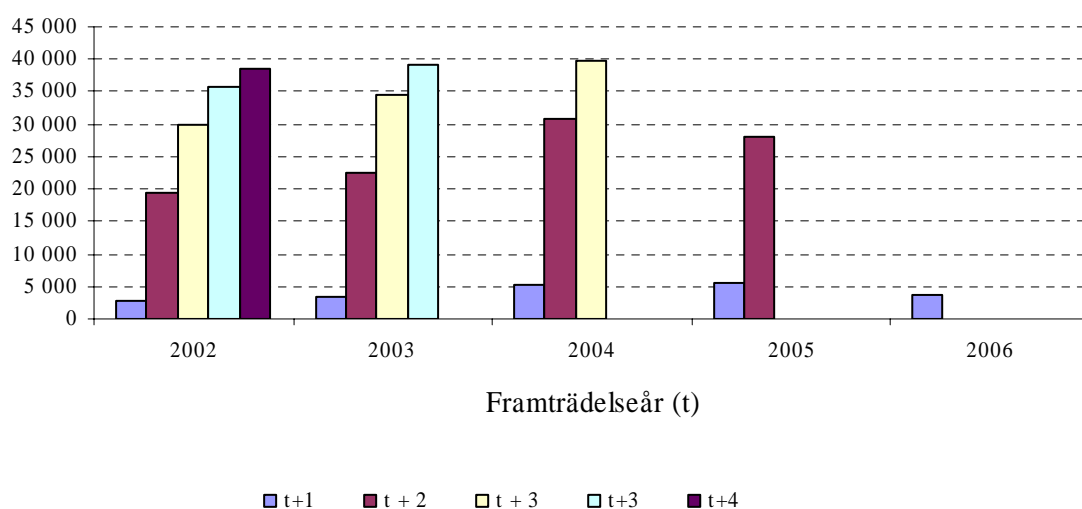
Angående utvecklingen av antalet skador inom yrkessjukdomar kan konstateras att deras rapporteringsfördröjning är betydande. Sett från antalet skador är året efter framträdeåret oftast av lika stor betydelse som framträdeåret. Även efter detta kan man förvänta sig ett betydande antal nya skador. Rapporteringsfördröjningen försvårar avsevärt uppskattandet av antalet skador.

En annan osäkerhet inom yrkessjukdomar är ersättning som utbetalas till följd av skada. Beroende på yrkessjukdomen ja vanligtvis personens ålder kan skadorna vara av betydande storlek. Angående yrkessjukdomar skapar osäkerheten inom antalet skador och ersättningsbeloppets storlek speciella utmaningar för en riskmotsvarande prissättning.

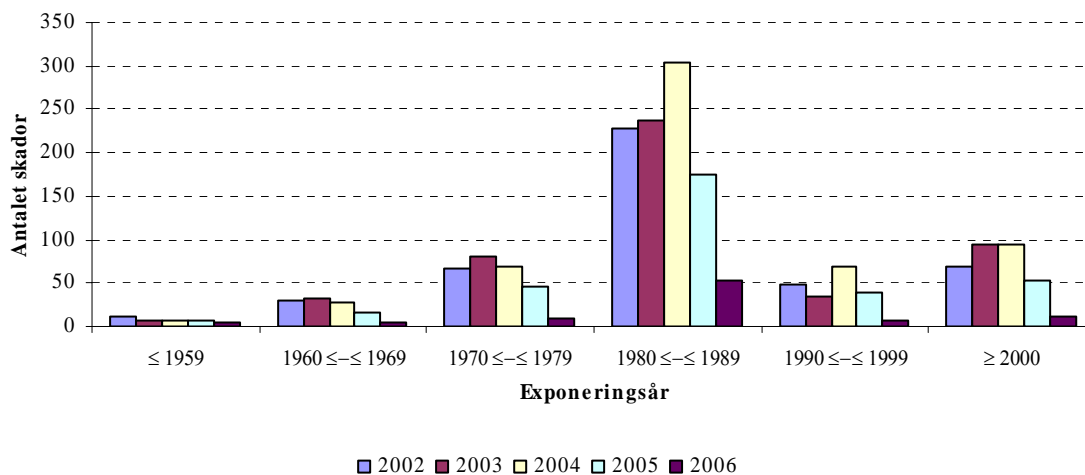
Utvecklingen av anatalet yrkessjukdomar

Utbetalda ersättningar för yrkessjukdomar ökat med skadespecifika reserver (TEUR)

Utveckling av antalet skador inom specialarrangemanget för yrkessjukdomar enligt framträdelseår

Angående specialarrangemanget för yrkessjukdomar ligger tyngdpunkten i exponeringsåren i hög grad på 1980- och 2000-talet. Det dock skäl att observera att skador även allokerats till 1950- och 1960-talet.

Enligt statistik kan man konstatera att den osäkerhet i försäkringsbolagens verksamhet som hänför sig till yrkessjukdomar och speciellt specialarrangemanget för yrkessjukdomar varierar avsevärt mellan olika bolag.

Statistiska källor

I undersökningen deltog de försäkringsbolag som bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkring:

- A-Försäkring Ab (A-Försäkring)
- Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia (Fennia)
- If Skadeförsäkringsbolag Ab (If)
- Lokalförsäkring Ömsesidigt Bolag (Lokalförsäkring)
- Pohjantähti Ömsesidiga Försäkringsbolaget (Pohjantähti)
- Skadeförsäkringsbolaget Pohjola (Pohjola)
- Veritas Ömsesidigt Skadeförsäkringsbolag (Veritas)
- Ömsesidiga Försäkringsbolaget Tapiola (Tapiola)
- Ömsesidiga Försäkringsbolaget Turva
- Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö (Valio)
- Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag (Ålands)
- Redarnas Ömsesidiga Försäkringsbolag (Redarnas)

LAGSTADGAD OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING

Bilaga 1

Uppgifter om placeringsintäkter som hänför sig till den lagstadgade olycksfallsförsäkringen

1.000 euro	2006	2005	2004	2003	2002	medelvärde
Nettoansvarsskuldens riskfria avkastning	106 005	88 265	99 996	96 443	102 705	98 683
Avkastning på nettoansvarsskulden över den riskfria avkastningen	6 889	77 952	44 348	23 683	-84 151	13 744
Avkastning på solvenskapitalets målsatta gräns	23 836	34 118	30 734	27 878	4 020	24 117
Sammanlagt	136 729	200 334	175 078	148 005	22 573	136 544
Nettoansvarsskuldens riskfria avkastning	106 005	88 265	99 996	96 443	102 705	98 683
Alternativ avkastning på nettoansvarsskulden över den riskfria avkastningen	-61 740	31 724	67 356	16 382	30 034	16 751
Alternativ avkastning på solvenskapitalets målsatta gräns	59 191	53 912	6 136	20 345	-52 253	17 466
Sammanlagt	103 455	173 901	173 487	133 171	80 485	132 900
Nettoansvarsskuldens riskfria avkastning/nettoansvarsskuld	3,8 %	3,4 %	4,1 %	4,2 %	4,9 %	4,0 %
Nettoansvarsskuldens totalavkastning/nettoansvarsskuld	4,1 %	6,4 %	5,9 %	5,2 %	0,9 %	4,6 %
Avkastning på solvenskapitalets målsatta gräns/solvenskapitalets målsatta gräns	4,3 %	6,8 %	6,4 %	5,8 %	0,9 %	4,9 %
Alternativ nettoansvarsskuldens totalavkastning/nettoansvarsskuld	1,6 %	4,6 %	6,9 %	4,9 %	6,3 %	4,7 %
Alternativ avkastning på solvenskapitalets målsatta gräns/solvenskapitalets målsatta gräns	10,8 %	10,7 %	1,3 %	4,2 %	-11,4 %	3,1 %
Försäkringsteknisk nettoansvarsskuld utan utjämningsbelopp	2 779 106	2 614 520	2 438 000	2 323 772	2 111 567	2 453 393
Solvenskapitalets målsatta gräns (VPO ₁)	550 096	502 397	483 660	484 640	458 879	495 935

LAGSTADGAD OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING

Tabell 2. Den lagstadgade olycksfallsförsäkringsrörelsens nettoresultat utan fördelningsposter, medelvärden och spridning (i procentenhet) för översiktsperioden 2002–2006 per försäkringsbolag

1.000 euro	A-Försäkring	Fennia	If	Lokalförsäkring	Pohjanjärvi	Pohjola	Redarnas	Tapiola	Turva	Valio	Veritas	Ålands
1. Jämförbar premieintäkt	16 645	60 358	146 046	14 805	7 709	138 815	3 587	73 491	1 532	835	7 913	2 818
2. Nettoansvarsskuldens riskfria avkastning minskad med beräkningsräntekostnader	529	3 899	11 320	1 325	431	8 900	288	7 235	141	99	682	190
3. Jämförbar skadeersättningskostnad	-10 705	-42 667	-102 251	-12 043	-4 159	-109 622	-2 272	-65 622	-801	-722	-4 626	-1 023
Jämförbar kostnadspost för skötseln av ersättningsverksamheten	-981	-3 596	-9 784	-1 351	-366	-7 796	-69	-5 850	-361	-143	-720	-158
5. Driftkostnader	-2 720	-7 881	-20 504	-2 240	-2 285	-13 451	-470	-10 503	-152	-153	-1 153	-464
6. Förändring i garantiavgiftsposten	-46	-197	-785	-23	-10	-732	-8	-296	-7	-6	-24	-10
7. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat (netto)	2 722	9 916	24 043	474	1 321	16 114	1 056	-1 546	351	-90	2 071	1 353
8. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat/bruttopremieinkomst	18,7 % 22,4 %	16,1 % 3,3 %	16,0 % 10,4 %	3,9 % 15,4 %	14,8 % 14,2 %	11,6 % 2,2 %	25,6 % 33,8 %	-1,9 % 11,3 %	10,2 % 6,4 %	-47,4 % 119,8 %	26,0 % 8,3 %	48,2 % 17,1 %
9. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat/ premie som påförts kunden	15,9 % 19,2 %	13,3 % 3,1 %	12,8 % 8,3 %	3,2 % 12,4 %	12,3 % 11,8 %	9,3 % 1,7 %	21,8 % 28,9 %	-1,5 % 8,9 %	7,5 % 4,5 %	-25,1 % 72,7 %	22,5 % 7,5 %	42,4 % 14,9 %
7. Försäkringsrörelsens utjämnade resultat (netto)	2 722	9 916	24 043	474	1 321	16 114	1 056	-1 546	351	-90	2 071	1 353
10. Återföring av inverkan av ändringar i ansvarsskuldens beräkningsgrunder på resultatet	-1 927	-2 660	-22 362	-154	49	-12 972	272	-5 021	-151	-231	-280	-261
11. Avkastning på nettoansvarsskuden över den riskfria avkastningen	18	2 487	-18 626	928	-431	17 655	1 085	9 615	51	94	463	405
12. Försäkringsrörelsens resultat (netto)	812	9 743	-16 945	1 248	940	20 797	2 413	3 048	251	-227	2 254	1 498
13. Försäkringsrörelsens resultat/bruttopremieinkomst	7,5 % 23,5 %	14,8 % 12,4 %	-13,1 % 23,7 %	7,1 % 14,7 %	9,0 % 21,6 %	14,2 % 15,1 %	64,4 % 36,4 %	2,7 % 19,2 %	7,1 % 10,2 %	-65,9 % 120,6 %	24,6 % 20,6 %	53,3 % 20,0 %
14. Alternativt resultat för försäkringsrörelsen/bruttopremieinkomst	9,8 % 29,4 %	17,1 % 10,1 %	0,3 % 23,6 %	7,7 % 13,0 %	11,8 % 19,1 %	9,2 % 12,2 %	44,4 % 27,5 %	-3,5 % 24,4 %	8,7 % 8,7 %	-83,4 % 145,8 %	24,0 % 8,3 %	48,3 % 13,4 %

Tabell 3. Försäkringsverksamhetens resultat, medelvärden och spridning (i procentenhet) för översiktsperioden 2002–2006 per försäkringsbolag

1.000 euro	A-Försäkring	Fennia	If	Lokalförsäkring	Pohjanjärvi	Pohjola	Redarnas	Tapiola	Turva	Valio	Veritas	Ålands
12. Försäkringsrörelsens resultat	812	9 743	-16 945	1 248	940	20 797	2 413	3 048	251	-227	2 254	1 498
15. Avkastning på solvenskapitalets målsatta gräns	362	3 091	2 817	798	17	10 126	1 407	4 228	73	275	715	208
16. Försäkringsverksamhetens resultat	1 174	12 834	-14 128	2 046	957	30 923	3 821	7 277	324	48	2 969	1 706
17. Försäkringsverksamhetens resultat/genomsnittlig målsatt gräns för solvenskapitalet	19,6 % 43,2 %	20,0 % 12,8 %	-9,5 % 22,2 %	13,3 % 18,2 %	35,8 % 60,1 %	19,0 % 16,2 %	32,2 % 16,7 %	10,6 % 27,1 %	19,1 % 22,3 %	1,0 % 15,8 %	26,3 % 23,6 %	62,9 % 26,9 %
18. Alternativt resultat för försäkringsverksamheten/ genomsnittlig målsatt gräns för solvenskapitalet	20,6 % 45,2 %	22,0 % 10,8 %	-7,2 % 23,8 %	12,9 % 14,1 %	39,4 % 56,8 %	17,5 % 10,6 %	27,5 % 13,3 %	4,8 % 29,8 %	20,1 % 14,8 %	0,5 % 16,4 %	25,3 % 14,6 %	57,1 % 17,6 %
Försäkringsteknisk nettoansvarsskuld utan utjämningsbelopp	53 317	253 019	910 382	44 340	15 618	767 939	13 179	338 016	13 927	7 286	26 446	9 926
Solvenskapitalets målsatta gräns (VPO)	9 648	64 301	150 515	14 339	3 071	162 715	11 753	59 071	1 817	5 295	10 660	2 750

Nyckeltal (enligt redovisnings sättet i bokslutet för år 2007 utan beräkningsräntekostnad) , medelvärden för översiktsperioden 2002–2006

skadeprocent	78,9 %	82,2 %	93,6 %	91,3 %	58,0 %	94,4 %	60,7 %	104,9 %	85,2 %	168,8 %	71,8 %	51,3 %
driftskostnadsprocent	16,1 %	13,1 %	14,3 %	15,6 %	31,6 %	9,6 %	13,4 %	14,1 %	10,1 %	23,3 %	14,7 %	16,5 %
totalkostnadsprocent	95,0 %	95,2 %	107,9 %	106,8 %	89,6 %	104,0 %	74,1 %	118,9 %	95,3 %	192,0 %	86,5 %	67,8 %

Vakuutusvalvontavirasto
Mikonkatu 8, PL 449
00101 Helsinki
+358-9-4155 950
+358-9-4155 9515
www.vakuutusvalvonta.fi

Försäkringsinspektionen
Mikaelsgatan 8, PB 449
FIN-00101 Helsingfors
+358-9-4155 950
+358-9-4155 9515
www.vakuutusvalvonta.fi

Insurance Supervisory Authority
Mikonkatu 8, P.O. Box 449
FIN-00101 Helsinki
+358-9-4155 950
+358-9-4155 9515
www.vakuutusvalvonta.fi

ISSN 1797-1438
ISBN 978-952-5350-47-0

